Муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение
«Детский сад №224 комбинированного вида»
Советского района г. Казани

Принято на
Педагогическом совете №1

«Согласовано»:	«Утверждено»:
Ст.воспитатель МАДОУ	Заведующий МАДОУ
«Детский сад № 224	«Детский сад № 224
комбинированного вида»	комбинированного вида»
_____________Э.Р.Кашапова	_____________Р.Ш.Дорофеева
«2» сентября 2022г.	Приказ «У/В» №16 от «2» сентября 2022г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
воспитателя по обучению детей 3-7 лет татарскому языку

на 2022-2023 год

Разработчик:
Сафина Лейля Маулетовна,
воспитатель по обучению детей татарскому языку

г. Казань,
2022 г.

СОДЕРЖАНИЕ ПРОГРАММЫ

I. ЦЕЛЕВОЙ РАЗДЕЛ ПРОГРАММЫ

1.1. Пояснительная записка

1.2. Цели и задачи реализации Программы

1.3. Принципы программы

1.4. Возрастные особенности детей 3-7 лет

1.5. Планируемые результаты освоения программы

1.6. Диагностика освоения словарного минимума по татарскому языку детей дошкольного возраста

II. СОДЕРЖАТЕЛЬНЫЙ РАЗДЕЛ ПРОГРАММЫ

2.1. Планирование образовательной деятельности

2.2. Виды и формы деятельности

2.3. Планирование образовательной деятельности

2.3.1. Комплексно-тематическое планирование с детьми 3-4 лет

2.3.2. Концепция и содержаниеУМК «Говорим по-татарски» (авторы Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р.С.) для детей 4-7 лет

2.3.3. Концепция и содержание УМК «Туган телдә сөйләшәбез» (авторы Хазратова Ф.В., Зарипова З.М.)

2.4. Перспективный план взаимодействия с семьями воспитанников

2.5. Особенности традиционных событий, праздников, мероприятий

III. ОРГАНИЗАЦИОННЫЙ РАЗДЕЛ ПРОГРАММЫ

3.1. Материально-техническое обеспечение программы

3.2. Программно-методическое обеспечение

3.3. Расписание образовательной деятельности

3.4. Циклограмма

3.5. Сведения о национальном составе детей

3.6. Используемая литература

I. ЦЕЛЕВОЙ РАЗДЕЛ

1.1. Пояснительная записка

Рабочая программа воспитателя по обучению татарскому языку с детьми 3-7 лет является программным документом для дошкольного образовательного учреждения комбинированного вида.

Нормативно-правовую основу для разработки Рабочей Программы образовательной деятельности воспитателя по обучению татарскому языку составляют:

- ✓ Конвенция ООН о правах ребенка;
- ✓ Декларация прав ребенка;
- ✓ Основная Образовательная Программа дошкольного образовательного учреждения (ООП ДОО).
- ✓ Закон об образовании 2013 - федеральный закон от 29.12.2012 N 273-ФЗ "Об образовании в Российской Федерации"
- ✓ Приказ МОиН РФ «Об утверждении федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования» от 17 октября 2013 г. №1155
- ✓ Приказ Министерства образования и науки Российской Федерации от 30 августа 2013 г. № 1014 «Об утверждении порядка организации и осуществления образовательной деятельности по основным общеобразовательным программам - образовательным программам дошкольного образования»
- ✓ Постановление Главного государственного санитарного врача РФ от 15 мая 2013 г. N 26"Об утверждении СанПиН 2.4.1.3049-13 "Санитарно-эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации режима работы дошкольных образовательных организаций"
- ✓ Закон РТ от 08.07.1992 № 1560-XII «О государственных языках Республики Татарстан и других языках в Республике Татарстан» (в ред. Законов РТ от 28.07.2004 №44-ЗРТ, от 03.12.2009 №54-ЗРТ, от 03.03.2012 №16-ЗРТ, от 12.06.2014 №53-ЗРТ)
- ✓ Постановление Кабинета Министров Республики Татарстан от 02.11.2019 г. № 1001 “О внесении изменений в государственную программу Республики Татарстан “Сохранение, изучение и развитие государственных языков Республики Татарстан и других языков в Республике Татарстан на 2014-2022 годы”, утвержденную постановлением Кабинета Министров Республики Татарстан от 25.10.2013 № 794 “Об утверждении государственной программы “Сохранение, изучение и развитие государственных языков Республики Татарстан и других языков в Республике Татарстан на 2014-2022 годы”

Программа ориентирована на учет:

- интересов и потребностей потребителей образовательных услуг (воспитанников) и заказчиков образовательных услуг (родителей воспитанников, их законных представителей);
- сложившихся в практике детского сада культурно-образовательных традиций.

Программа разработана в соответствие с культурно - историческими подходами к проблеме обучения детей татарскому языку. Программа обеспечивает осуществление образовательного процесса, который включает совместную деятельность взрослого и ребенка, самостоятельную деятельность детей. Программа направлена на развитие речи детей посредством приобщения к истокам национальной культуры, изучения татарского языка. В программе отражено содержание образования детей от 3 до 7 лет.

В настоящее время знание родного языка и других языков, населяющих нашу Республику является актуальным и должно включать в себя знание языка, культуры, традиций татарского народа. Наша цель донести до наших воспитанников, что знание других языков является средством не только межличностного, но и межнационального общения, что с его помощью можно познать то, что познать на родном языке адекватно и своевременно нельзя, то он тем самым оказывает неоценимую услугу родному языку и культуре. Поскольку расскрывает воспитанникам другой мир. Данные проблемы, как и проблемы достижения взаимопонимания в межкультурном диалоге будут решаться на ООД и повседневной жизни.

Среди множеств национальных и этнокультурных компонентов, одним из значимых является – язык. Язык- это не просто средство общения, основа национальной культуры, в нем воплощены труд, разум, нравственность народа. При изучении татарского языка дети

получают информацию о культурных ценностях народа через диалоги, дидактические и сюжетные игры. Поэтому мощным стимулом к овладению языка является игра.

Немаловажным является воспитание толерантности, формирование которого основывается на взаимопонимании, добром отношении,глубоком уважении к личности, в отзывчивости, внимательности, стремлении к миру, взаимопомощи, состраданию человека к человеку.

Программа реализуется на государственных языках Российской Федерации – русском и татарском. Программа включает три основных раздела: целевой, содержательный и организационный.

Рабочая программа составлена с учетом УМК «Говорим по-татарски» (Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р.С.) и УМК “Говорим на родном языке” (ХазратоваФ.В., Зарипова З.М.), реализация которых является частью основной образовательной программы МБДОУ “Детский сад №87 комбинированного вида”, формируемой участниками образовательных отношений.

УМК Зариповой З.М., Кидрячевой Р.Г., Исаевой Р.С. “Говорим по-татарски” реализуется с детьми 4-7 лет в русскоязычных и татарских группах. УМК Хазратовой Ф.В., Зариповой З.М. “Говорим на родном языке” реализуется с детьми 2-3 лет с татароязычными детьми.

1.2.Цели и задачи реализации Программы

Цель программы:

- обучение дошкольников государственному языку РТ, формирование и развитие первоначальных умений и навыков понимания и говорения на языке.

Задачи программы:

1. Пробуждать интерес воспитанников к изучению татарского языка.
2. Активно помогать каждому ребенку в освоении программы по обучению детей татарскому языку.
3. Совершенствовать все стороны речи: расширять и активизировать словарь, развивать диалогическую речь, обучать формам монологической речи.
4. Формировать умения строить предложения, учить отвечать на вопросы, точно употребляя слова по смыслу.
5. Развивать восприятие, внимание, память детей; интерес к различным видам игр, побуждать к активной деятельности.
6. Воспитывать интерес и уважение к культуре, традициям и обычаям татарского народа.
7. Воспитывать усидчивость; учить проявлять настойчивость, целеустремленность в достижении конечного результата.

Конечная цель обучения детей татарскому языку к 7 годам жизни:

- умение детьми воспринимать татарскую речь на слух и принимать участие в несложном диалоге (дети должны научиться различать на слух повествовательные, вопросительные и побудительные предложения; уметь отвечать на вопросы воспитателя, товарищей, на основе изученного материала; уметь переводить слова и предложения с русского на татарский язык и наоборот).

1.3.Принципы программы

1.*Коммуникативный принцип* позволяет использовать татарский язык как средство общения. Обучать языку не как науке, а как средству общения.

2. *Принцип осуществления задач* в тесной связи друг с другом воспитания и развития ребенка.

3. *Принцип преемственности* предусматривает последовательность детского сада и начальной школы.

4. *Принцип мотивации* образовательной деятельности – ребенок принимает материал, когда он интересный и соответствует своим интересам. В процессе по обучению языку

используются такие приемы, как просмотр сказочных сюжетов, встреча с знакомыми интересными героями(Акбай, Мияу). Использование игровых элементов обеспечивает мотивизацию обучения языкового материала. Обучение языка в общении, в игровых ситуациях, у детей проявляется эмоциональный подъем, и они с желанием изучают языковой материал.

5. *Принцип индивидуализации* предусматривает развитие социально-личностных качеств в обучении языку. Учитываются возрастные особенности детей.

6. *Принцип наглядности* обеспечивает учет наглядно-действенного мышления, что свойственно детям дошкольного возраста и повышает результативность в речевом развитии детей.

7. *Принцип интеграции* учитывает особенности разных видов речи: слушание речи воспитателя, использование аудио-видео, технических средств, словесных упражнениях - позволяет развивать монологическую и диалогическую речь детей.

Основными условиями овладения татарским языком являются:

1.Постепенное включение в речевую деятельность новых форм слов, синтаксических конструкций, типовых предложений и образцов связной речи.

2. Введение нового материала параллельно с усвоенным.

3. Чистая и регулярная повторяемость в речи детей усвоенных слов, форм, типов предложений.

Процесс обучения татарскому (родному) языку целесообразно вести с опорой на знания, умения и навыки детей.

1.4.Возрастные особенности детей 3-7 лет

Младшая группа (от 3 до 4 лет)

Общение ребенка в этом возрасте ситуативно, инициируется взрослым, неустойчиво, кратковременно. Возникает новая форма общения со взрослым – общение на познавательные темы, которое сначала включено в совместную со взрослым познавательную деятельность.

Уникальность речевого развития детей в этом возрасте состоит в том, что в этот период ребенок обладает повышенной чувствительностью к языку, его звуковой и смысловой стороне.В младшем дошкольном возрасте осуществляется переход от исключительного господства ситуативной (понятной только в конкретной обстановке) речи к использованию и ситуативной, и контекстной (свободной от наглядной ситуации) речи. Овладение родным языком характеризуется использованием основных грамматических категорий (согласование, употребление их по числу, времени и т.д., хотя отдельные ошибки допускаются) и словаря разговорной речи. Возможны дефекты звукопроизношения.

Средняя группа (от4 до5 лет)

В среднем дошкольном возрасте улучшается произношение звуков и дикция. Речь становится предметом активности детей. Они удачно имитируют голоса животных, интонацию выделяют речь тех или иных персонажей. Интерес вызывают ритмическая структура речи, рифмы.Развивается грамматическая сторона речи. Дошкольники занимаются словотворчеством на основе грамматических правил. Речь детей при взаимодействии друг с другом носит ситуативный характер, а при общении со взрослыми становится вне ситуативной.

Старшая группа (от 5 до 6 лет)

В старшей возрастной группе продолжает совершенствоваться речь, в том числе её звуковая сторона. Дети могут правильно воспроизводить шипящие, свистящие и сонорные звуки. Развивается фонематический слух, интонационная выразительность речи при чтении стихов в сюжетно-ролевой игре и в повседневной жизни. Совершенствуется грамматический строй речи. Дети используют практически все части речи, активно занимаются словотворчеством. Богаче становится лексика: активно используются синонимы и антонимы.

Развивается связная речь. Дети могут пересказывать, рассказывать по картинке, передавая не только главное, но и детали.

Достижения этого возраста характеризуются распределением ролей в игровой деятельности; структурированием игрового пространства; дальнейшим развитием изобразительной деятельности, отличающейся высокой продуктивностью; применением в конструировании обобщённого способа обследования образца; усвоением обобщённых способов изображения предметов одинаковой формы.

Восприятие в этом возрасте характеризуется анализом сложных форм объектов; развитие мышления сопровождается освоением мыслительных средств (схематизированные представления, комплексные представления, представления о цикличности изменений); развиваются умение обобщать, причинное мышление, воображение, произвольное внимание, речь, образ Я.

Подготовительная к школе группа (от 6-7 лет)

У дошкольников продолжает развиваться речь: её звуковая сторона, грамматический строй, лексика. Развивается связная речь. В высказываниях детей отражаются как расширяющийся словарь, так и характер обобщений, формирующихся в этом возрасте. Дети начинают активно употреблять обобщающие существительные, синонимы, антонимы, прилагательные и т.д.

К концу дошкольного возраста ребёнок обладает высоким уровнем познавательного и личностного развития, что позволяет ему в дальнейшем успешно учиться в школе.

1.5. Планируемые результаты освоения программы

«Татар телен өйрәнәбез» укыту-методик комплекты(авторлары: З.М. Зарипова, Р.С. Исаева, Р.Г. Кидрячева)

Средняя группа

К концу учебного года дети должны знать словарный минимум (62 слова) и использовать их в лексике, использовать в речи предметы и различать их по признакам, составлять простые диалоги. Организовать сюжетно- ролевые игры: « Моя семья», «В магазине «Тәмле", «В магазине игрушек», «Приглашение в гости»

Старшая группа

К концу учебного года дети должны знать слова по этим темам "Яшелчәләр"(Овощи), "Ашамлыклар"(Продукты),"Савыт-саба"(Посуда),"Киемнәр"(Одежда), "Шәхси гигиена"(Личная гигиена),"Өй җиһазлары"(Мебель), уметь задавать и отвечать на вопросы:- Хәлләр ничек?(Как дела?) -Нинди?(Какой? Какая? Какое? Какие?) -Ничә?(Сколько?) -Нәрсә кирәк?(Что нужно?), организовать и проиграть сюжетные игры "Магазин", "Командир", "Угостим друзей". Считать до 10-и. Словарный запас детей должен составлять 107 слов.

Подготовительная группа

К концу учебного года дети должны уметь самостоятельно задавать и отвечать на вопросы: -Хәлләр ничек?(Как дела?) -Нинди?(Какой? Какая? Какое? Какие?) -Ничә?(Сколько?0 -Нәрсә кирәк?(Что нужно?) - Син кем?(Ты кто?) -Бу кем?(Это кто?) -Бу нәрсә?(Что это?) - Нишли?(Что делает?) - Син нишлисең?(Что делаешь?) -Кая барасың? Организовать сюжетные игры "Магазин", "Командир", "Угостим друзей", "В кафе", "День рождение", "Спортивный праздник"," Разговор по телефону". Словарный запас детей должен составлять 167 слов.

1.6. Диагностика освоения словарного минимума по татарскому языку детей дошкольного возраста

Диагностика освоения программы производится в начале и в конце учебного года, а в среднем возрасте - в конце учебного года с каждым ребенком индивидуально, при итоговых занятиях совместно со всеми детьми. Время не должно превышать 10-15 мин. Задания даются с учетом возрастных особенностей детей и объясняются на русском языке и должны быть интересными и завлекательными. Взрослый должнен быть доброжелательным, подправляет и помогает ребенку при ответе. Диагностику можно проводить с использованием проекционной техники, раздаточным материалом. Новый материал не дается. Задания, игры, наглядный материал готовится заранее. Взрослый на каждое задание ставит баллы. В конце подводится итог баллов.Результаты диагностики используются для индивидуализации образования и оптимизации работы с группой детей.

В результатах диагностики по владению татарским (родным) языком выявляется уровень знаний детей и планируется дальнейшая работа с группой.

Определение уровня освоения программного материала в конце учебного года у детей среднего дошкольного возраста и в начале учебного года у детей старшего дошкольного возраста

Уку елы ахырында уртанчылар, уку елы башында зурлар төркеме балаларының “Минем өем” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү.

№	Баланың исеме, фамилиясе/ Фамилия, имя ребенка	**Биремнәр/Задания**					**Нәтиҗә/Результат**	
		1	**2**	**3**	**4**	**5**	**Баллар/ Баллы**	**Дәрәҗә/ Уровень**
		“Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча дүрт – биш рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”)	Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч)	Тирә - юньдәге предметларның сыйфатын, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля							

Нәтиҗәләрне билгеләү	
Югары дәрәҗә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәҗә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел.
Уртачадан түбән дәрәҗә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

Задания, при проверке знаний воспитанников
“Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.
Использование лексического словарного запаса в разговорной речи по проекту “Мой дом”
Балаларның татар телендә аралаша белү дәрәҗәсен тикшергәндә кулланырга мөмкин булган биремнәр.

1. ***Дидактическая игра «Это кто?»Дидактик уен. "Бу кем?"(Iвариант)***
(Лексика: эти, әни, кыз, малай, әби, бабай)
Уен эчтәлеге: Өй рәсеме. Өй тирәсендә гаилә әгъзалары рәсемнәре (комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр). Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый: Бу кем? ("Әни"...).
2. ***Дидактическая игра «Кого нет?» Дидактик уен "Кем юк?" (II вариант)***
(Лексика шул ук).Уен шул ук рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче бер рәсемне алып куя. Баладан сорый: "Кем юк?" ("Әби"...)
Уенны интерактив тактада да, бала белән бала арасында диалог формасында да үткәрергә була)
3. ***Дидактическая игра «Что в корзине?» Дидактик уен "Кәрзиндә нәрсә бар?"***
(Лексика: ипи, алма, сөт, чәй)
Уен эчтәлеге:Мияу кәрзин белән ашамлыклар алып килгән. Мияу ашамлык муляжларынакүрсәтә, исемен сорый: "Бу нәрсә?" ("Алма"...)
4. ***Дидактическая игра «Чего нет?» Дидактик уен "Нәрсә юк?"***
Мияу бер ашамлык муляжын яшереп куя: "Нәрсәюк?". Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. ("Алма"...)Уенны рәсемнәр кулланып та үткәреп була.
5. ***Дидактик уен "Мин әйтәм, син күрсәт һәм әйт"***(Лексика: эти, әни, кыз, малай, әби, бабай; куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи, ипи, алма, сөт, чәй).Уен эчтәлеге: Балага уенчык яисә уенчык рәсемнәре бирелә. Бала, тәрбияче әйткәнуенчыкны яисә уенчык рәсемен табып күсәтергә һәм исемен кабатлап әйтергә тиеш.
6. ***Дидактик уен "Исемен әйтсәң бирәм"***
(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи)
Уен эчтәлеге: Тәрбияче өстәлендә уенчыклар яисә рәсемнәр. Тәрбияче балагауенчыкны(рәсемне) күрсәтә, сорый: "Бу нәрсә?"- "Алма"... ; "Бу кем?"-"Эти"...Бала уенчык исемен дөрес әйтсә аңа уенчыклар, яисә таратма рәсемнәр бирелә.
7. ***Дидактик уен "Серле янчык"***
(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи)
Уен эчтәлеге: Балага уенчыклар күрсәтелә, исемнәрен әйтеп янчыкка салына. Бала янчыктагыуенчыкны капшап исемен әйтә, алып күрсәтә.
8. ***Дидактик уен "Әйе-юк"***
Сүзнең дөрес үзләштерелүен тикшерү йөзеннән (аңлап яки аңламыйча әйтү) төрле вариантта сораулар бирелә: "Бу нәрсә?" - "Аю"...; "Бу аю?" -"Әйе, аю"...; "Бу куян?" - "Юк, песи"...
Югары балл (2.7-3) — сүз байлыгы җитәрлек, уенчык, әйберләрне үзлектән, аңлап дөрес күрсәтә, исемнәрен әйтә.
Уртача балл (2-2,6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.
Уртачадан түбән балл (1-2) - аңлый, русча җавап бирә.

2.Использование вежливых слов
Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”).

Ситуатив күнегүләр:а) Ситуатив күнегү “Куян аюга кунакка килә”. Ул ишектән кергәндә аюга нәрсә әйтә? (Ничек исәнләшә?), "Исәнме аю".б) Ситуатив күнегү “Куян аюда кунакта булды”. Ишектән чыгып киткәндә куян аю белән ничек саубуллаша? (Нәрсә әйтә?) "Сау бул, аю".в) Уен ситуациясе "Кунак сыйлау". Акбайда (Мияуда) кунакта.Тәрбияче Акбай (Мияу) ролендә. Ул баланы, ашамлык, җиләк-җимеш (алма, груша, банан һ.б.) муляжлары белән "сыйлый". Тәрбияче баланың "рәхмәт" әйтә белүен билгели.г) Уен ситуациясе "Дустыңны сыйла". Балаларны парлаштырып бер-берсен сыйларга тәкъдим итү. Рәхмәт әйтә белүләрен билгеләү. д) Ситуатив күнегү "Акбайга ("Мияуга", "Курчакка", "Дустына") уенчык бүләк ит".
Югары балл (2,7-3) - бала ситуацияләрдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.
Уртача балл (2-2.6) - тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.
Уртачадан түбән (1-2)- аңлый, сорауга җавапны русча әйтә.
3. Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч).

1. Сүзле уен "Мин әйтәм - син эшлә" ("Командир").
2. Сүзле уен "Шаян уенчыклар" (Уен баланың боерыкларны аңлы рәвештә үтәвен тикшерү өчен бирелә. Уенның эчтә-леге:Тәрбияче уенчыкка боерык бирә, мәсәлән: Утыр! Уенчык “ашый” башлый. Бала боерыкны дөрес итеп үтәп күрсәтә)
Югары дәрәҗә (2,7-3) - бала боерыкны аңлап, дөрес үти.
Уртача дәрәҗә (2-2,6) - ялгыша.
Уртачадан түбән дәрәҗә (1-2) - татарча аңламый, боерыкларны үтәми.
4.Тирә-юньдәге предметларның сыйфат билгеләрен, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.

1. ***Дидактик уен "Уенчык нинди?" (зур, кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур).***

Уен эчтәлеге: зур-кечкенә уенчыклар күрсәтелә. Тәрбиясенең "Нинди?" соравына бала уенчыкның исемен сыйфат билгесе белән әйтергә тиеш.
-Нинди курчак? - Зур (кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур) курчак.
Эш дәфтәрендәге 11 нче биремне кулланып була.

2. ***Дидактик уен "Тап, күрсәт һәм әйт" (чиста, пычрак).***

Комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче әйткән рәсемне бала табып күрсәтә, әйтә.("Чиста туп", "Пычрак аю"...).Эш дәфтәрендәге 13 нче биремне кулланып була.

3. ***Дидактик уен "Курчакка бүләк".***

Тәрбияче зур курчакка- зур туп, кечкенә курчакка- кечкенә туп бүләк итәргә куша.“ Мә, зур туп ", “Мә, кечкенә туп".

4. ***Дидактик уен "Дөрес сана".***

Санау күнекмәләрен билгеләү (1-5 кадәр). Тәрбияче уенчыклар, муляжлар санарга тәкъдим итә. Төркемдәге балаларны да санарга була. "Ничә малай?", "Ничә кыз?".

5. ***Дидактик уен "Ничә?".***

Санау күнекмәләрен тикшерү өчен шулай ук, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәрне дә кулланып була.
- Ничә туп?- Биш туп.
Югары дәрәҗә (2,7-3)- әйберләрнең сыйфат билгеләрен, күләмен исем белән кушып дөрес әйтә.
Уртача дәрәҗә (2-2.6) - 1-2 билгесен әйтә.
Уртачадан түбән дәрәҗә (1-2) - әйберләрнең билгеләрен, күләмен рус телендә әйтә.

5.Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау).

1. ***Уен ситуациясе "Әйдәгез танышабыз".***

"Син кем?" соравына аңлап җавап бирүе билгеләнә. К нам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться: -Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? (Мин Оля (Коля). -Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юк, мин малай (әйе, мин кыз).

2. ***Уен ситуациясе "Кунак каршылыйбыз ".***

а) Тәрбияче: К нам идут гости.
Спроси. "Кто там?". "Кем анда?"- Мин әби (бабай).
"Позови бабушку (дедушку)". -Әби (бабай) кил монда.
"Поздоровайся с бабушкой (дедушкой)"- Исәнме,әби (бабай).
"Спроси у бабушки (дедушки) как дела?"- Әби (бабай) хәлләр ничек?- Әйбәт, рәхмәт.
"Предложи бабушке (дедушке) сесть". - Әби (бабай) утыр.
"Предложи бабушке (дедушке) пить чай" - Мә, чәй, эч.
Скажи: "До свидания!" Сау бул, әби! (бабай).
б) Балага "кунак" белән исәнләшергә, хәлен сорарга, чакырып утыртырга, сыйларга("аша,эч") һәм саубуллашырга тәкъдим ителә.

1. ***Уен ситуациясе "Кунакларны сыйла".***

Угости Акбай хлебом, Мияу молоком.
-Мә, Акбай ипи, аша. - Рәхмәт.
-Мә, Мияу сөт, эч. - Рәхмәт.
Эш дәфтәрендәге 16 нчы биремне кулланып була**.**

2. ***Уен ситуациясе "Бер - береңне сыйла ".***

(Ашамлык муляжлары кулланып)

"Угости яблоком".
- Мә, алма, аша.- Рәхмәт.
"Спроси, яблоко вкусное?"
- Алма тәмле?- Әйе, тәмле.
Эш дәфтәрендәге 6 нчы биремне кулланып була**.**

3. ***Уен ситуациясе "Уенчыклар илендә"***

1 . Ты пришел в магазин игрушек. Попроси игрушку, которая тебе нравится.
-Куян бир (әле).- Рәхмәт.
2. Предложи поиграть с игрушкой.
- Мә, туп, уйна.
- Рәхмәт.
3. Позови друга, предложи помыть игрушку.
-Коля, кил монда.- Мә, туп, ю.
4. Поменяйтесь игрушками. Попроси у друга игрушку, предложи ему свою .
- Коля, туп бир - Мә, туп.
- Рәхмәт.

Югары дәрәҗә (2,7-3) - аралаша, сөйләм күнекмәләрен актив куллана.
Уртача дәрәҗә (2-2,6) - тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән дәрәҗә (1-2) - аңлый, русча җавап бирә

Определение уровня освоения программного материала в конце учебного года у детей старшего дошкольного возраста и в начале учебного года у детей подготовительных групп

Уку елы ахырында зурлар, уку елы башында мәктәпкә әзерлек төркеме балаларының “Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтиҗә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәҗә
		“Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”. “исәнмесез”, “ сау булыгыз”)	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля...							

Нәтиҗәләрне билгеләү	
Югары дәрәҗә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәҗә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән дәрәҗә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

1.“Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.
(Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла).

1. ***Дидактик уен “Бу нәрсә?”***

(Лексика: аш, ботка, сөт, кашык, тәлинкә, чынаяк).
Уен эчтәлеге: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

- Бу нәрсә? (“Аш”...)

2. ***Дидактик уен “Кәрзиндә нәрсә бар?”***

(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).
Уен эчтәлеге: Куян кәрзин белән яшелчәләр һәм җиләк-җимеш алып килгән. Куян сорый: “Нәрсә бар?” (“Кәбестә”...)

3. ***Дидактик уен “Нәрсә юк?”.***

(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).
Куян бер яшелчә муляжын яшереп куя: “Нәрсә юк?”. Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.

4. ***Дидактик уен “Дөресен әйт”.***

(Лексика: күлмәк, чалбар, сарафан, өстәл, урындык, карават).
Уен эчтәлеге: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәрнең исемен атый һәм күрсәтә.

Югары балл (2.7-3) — сүз байлыгы җитәрлек, яшелчәләр, савыт-сабалар, киемнәр, өй җиһазлары атамаларын аңлап дөрес күрсәтә, исемнәрен әйтә һәм куелган сорауларга җавап бирә.
Уртача балл (2-2,6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.
Уртачадан түбән балл (1-2) - аңлый, русча җавап бирә.

2. Ягымлы сүзләр куллану (“Исәнме”, “Сау бул”, “Рәхмәт”, “Исәнмесез”, “ Сау булыгыз”).

Ситуатив күнегүләр (уртанчылар төркемендәге ягымлы сүзләр бүлеген кара):

а) Поздоровайся с Акбаем.
б) Спроси как дела у Акбая.
в) Скажи спасибо Акбаю. Спроси как дела.
г) Попрощайся с Акбаем.
д) Поздоровайся с воспитателем, Мияу и Акбай.
е) Попрощайся с воспитателем, Мияу и Акбай.
Югары балл (2.7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.
Уртача балл (2-2,6) – уен ситуацияләрен тәрбияче ярдәмендә төзи.
Уртачадан түбән балл (1-2) – аңлый, җавап бирә алмый.

3. Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал).

Балаларның боерыкларны бирә белү күнекмәләрен тикшерү. Балалар бер-берсенә боерык бирәләр. Саша, аша! – Саша ашау хәрәкәтләре күрсәтә. Алга таба Саша үзе башка балага боерык бирә һәм шундый тәртиптә дәвам ителә.
(Лексика: кил, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал).
Югары балл (2,7-3) – 8-9 сүз.
Уртача балл (2-2.6) – 5-6 сүз.
Уртачадан түбән (1-2)– 1-2 сүз.

4. Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

1. ***Сюжетлы-рольле уен “Кибет”.***

Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куя белүләрен максат итеп куясың. Уен яшелчә, киемнәр, савыт-саба, өй җиһазлары рәсемнәре кулланып үткәрелә. (Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

2. ***Дидактик уен “Нинди?”.***

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була.
Әйберләрне билгесен ачыклау өчен бирелә торган сорауга аңлап җавап бирү һәм ул сорауларны үзлектән куя белү. (Лексика: нинди? кызыл, сары, яшел, зәңгәр).

3. ***Дидактик уен “Ничә?”.***

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

4. ***Дидактик уен “Дөрес сана”.***

Тәрбияче уенчыклар, муляжлар, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәрне санарга тәкъдим итә. Балалар бер-берсенә сорау бирәләр һәм җавап бирәләр. Шулай ук, сорауны тәрбияче үзе дә бирә ала. *"Ничә...?"*.

Югары балл (2,7-3) – диалогта 3 сорауны да аңлап куллана.
Уртача балл (2-2.6) – диалогта 2 сорауны аңлап куллана.
Уртачадан түбән (1-2)– диалогта 1 сорауны аңлап куллана.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау).

1. Уен ситуациясе "Әйдәгез танышабыз".

"Син кем?" соравына аңлап җавап бирүе билгеләнә.

К вам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться:

- Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? (Мин Оля яки Коля).
- Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юк, мин малай).

2.Уен ситуациясе "Кунак каршылыйбыз".

а)Тәрбияче:
К нам идут гости.
Спроси. "Кто там?". "Кем анда?"

- Мин Акбай.
- Позови Акбая.
- Акбай, кил монда.

б)У Акбая сегодня день рождение. Подари свою игрушку

- Акбай, мә кызыл туп.
- Рәхмәт.

в) Угости гостей супом или кашей.

- Мә, аш (ботка) (аша).

г)Что бы сьесть угощение попроси ложку.

- Кашык бир.
- Нинди кашык?
- Зур, матур, зәңгәр кашык.
- Рәхмәт.

3.Уен ситуациясе "Кибеттә". Бала белән бала аралашуы тикшерелә.

- Исәнме! Хәлләр ничек?
- Әйбәт, рәхмәт.
- Аю бир.
- Нинди аю?
- Зур аю, чиста аю, матур аю.
- Ничә?
- Ике аю.
- Мә, ике аю.
- Рәхмәт.
- Сау бул.

Югары балл (2,7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.
Уртача балл (2-2.6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән (1-2)– аңлый, русча җавап бирә.

Определение уровня усвоения программного материала в конце учебного года у детей подготовительных групп

Уку елы ахырында мәктәпкә әзерлек төркеме балаларының
“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү

№	Баланың исеме, фамилиясе	**Биремнәр**					**Нәтиҗә**	
		1	**2**	**3**	**4**	**5**	**баллар**	**дәрәҗә**
		“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “исәнмесез”, “сау бул”, “сау булыгыз”, “рәхмәт”, “зур рәхмәт”, “хәерле көн”, “хәлләр ничек?”, “әйбәт”)	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, бие, җырла, йөгер, йокла)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь иү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля							

Нәтиҗәләрне билгеләү	
Югары дәрәҗә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәҗә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән дәрәҗә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

1.“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.
(Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла).

1. ***Дидактик уен “Бу нәрсә?”***

(Лексика: тычкан, бүре, төлке, керпе, тавык, әтәч, үрдәк, аю).
Уен эчтәлеге: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:
- Бу нәрсә? (“бүре”...)

2. ***Дидактик уен “Портфельдә нәрсә бар?”***

(Лексика: китап, дәфтәр, рәсем, мәктәп).
Уен эчтәлеге: Тәрбияче портфельдән рәсемнәр яки предмет алып күрсәтә, исемен сорый:
-Портфельдә нәрсә бар?- (“Дәфтәр бар”...)

3. ***Дидактик уен “Портфельдә нәрсә юк?”***

Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.

4. ***Дидактик уен “Дөресен әйт”***

(Лексика: чәк- чәк, өчпочмак, бәрәңге, аш, ботка, су).
Уен эчтәлеге: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәрне атый.
Югары балл (2.7-3) — 10-14 сүз.
Уртача балл (2-2,6) – 7-9 сүз.
Уртачадан түбән балл (1-2) – 1-6 сүз.

2. Ягымлы сүзләр куллану (“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Зур рәхмәт”,
“Хәерле көн”,“Хәлләр ничек?”, “Әйбәт”)

Ситуатив күнегү:
Телефоннан сөйләшү.
Эш дәфтәрендәге 1 нче биремне кулланып була.
Югары балл (2,7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.
Уртача балл (2-2,6) – тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.
Уртачадан түбән балл (1-2) – аңлый, сорауларга җавапны русча бирә.

3. Боерыкны бирә белү.

(Лексика: кил монда, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал, йөгер, бие, җырла, йокла).
Дидактик уен: “Командир”
Бер бала икенче балага боерык бирә. Мәсәлән:
-Коля, сикер! (Коля сикереп күрсәтә).
-Коля, син нишлисең?(Колядан сорый) – Мин сикерәм.
-Коля нишли? (Башка баладан сорый) – Коля сикерә.
Югары балл (2,7-3) — 11-13 сүз белән боерык бирә, син нишлисең, нишли сорауларын бирә белә.
Уртача балл (2-2,6) – бары боерык бирә, сорауларны куя алмый.
Уртачадан түбән балл (1-2) – 1-5 сүз белән боерык бирә, сорауларны русча әйтә.

1. Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү.
(Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)

1. Уен ситуацияләре:

а) “Кибет” (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)
б) “Телефоннан сөйләшү” (Кая барасың? Син нишлисең?)
в) “Танышу” (Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли?)

2. Сюжетлы-рольле уен “Кибет”

Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куллана белүләре тикшерелә.Уен яшелчә, киемнәр, савыт-саба, өй җиһазлары, йорт кошлары, уенчык рәсемнәре кулланып үткәрелә.
(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

2. Дидактик уен “Нинди?”.

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була.
(Лексика: кызыл, сары, яшел, зәңгәр, ак, кара).

3. ***<u>Дидактик уен “Сана”.</u>***

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

<u>Югары балл (2,7-3)</u> – сорауларны аңлап куллана**.**
<u>Уртача балл (2-2,6)</u> – аңлый, тәрбияче ярдәме белән куллана**.**
<u>Уртачадан түбән (1-2)</u>– русча җавап бирә.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)

1. ***<u>Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”</u>***

- Исәнмесез. Син кем? - (Мин Оля яки Коля).
- Мин кыз. Син кыз? - (Юк, мин малай).
- Сиңа ничә яшь?- (6 (7) яшь).
-

2. ***<u>Уен ситуациясе “Телефоннан сөйләшү”.(диалогны сан, сыйфат, күләм берәмлеге кертеп баетырга була)</u>***

- Исәнме. Хәлләр ничек?
- Әйбәт.
- Нишлисең?
- Мин уйныйм. Син нишлисең?
- Мин ашыйм.
- Нәрсә?
- Алма ашыйм.
- Алма тәмле(ме)?
- Әйе, алма тәмле.
- Сау бул.
-

3. ***<u>Уен ситуациясе “Кая барасың?”</u>*** (*мәктәп, кафе, цирк һ.б.*)

- Исәнме! Хәлләр ничек?
- Әйбәт, рәхмәт.
- Кая барасың?
- Кафега барам.
- Кафеда нәрсә бар?
- (ашамлыклар атарга мөмкин)
- Саша нишли?
- Саша бәрәңге ашый.

4.***<u>Ситуатив күнегү.</u>***

а) Син нишлисең?

- Мин бием (утырам, сикерәм, ашыйм, эчәм, уйныйм, йөгерәм, җырлыйм, йоклыйм).

<u>Югары балл (2,7-3)</u> – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.
<u>Уртача балл (2-2.6)</u> – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
<u>Уртачадан түбән (1-2)</u>– аңлый, русча җавап бирә.

II. СОДЕРЖАТЕЛЬНЫЙ РАЗДЕЛ

2.1. Планирование образовательной деятельности

Совместная образовательная деятельность с детьми осуществляется в режимных моментах в игровой деятельности в течение дня, в организованной форме обучения:

- в режимных моментах - во всех возрастных группах;

- в организованной форме обучения - образовательной деятельности - в группах старшего возраста - 5 - 6 лет, в подготовительной к школе группе - 6 - 7 лет - 2 раза в неделю (+ 1 в режиме дня).

Количество и продолжительность НОД устанавливаются в соответствии с СанПиН 2.4.1.3049-13, учетом возрастных и индивидуальных особенностей воспитанников групп.
Продолжительность непосредственно-образовательной деятельности:

- для детей от 5-6-не более 25 минут;
- для детей от 6 до 7 лет – не более 30 минут.

В группах детей младшего дошкольного возраста совместная образовательная деятельность организуется только с детьми татарской национальности и проводится в игровой форме в режимных моментах.

Количество ОД и СОД в неделю

Группы	Непосредственно-образовательная деятельность (в нед.)	Совместная образовательная деятельность в режимных моментах
II младшая	-	3
Средняя	-	3
Старшая	2	1
Подготовительная	2	1

2.2. Виды и формы деятельности

Основные виды деятельности:

Непосредственная образовательная деятельность
Совместная образовательная деятельность
Самостоятельная деятельность
Индивидуальные занятия

Основные формы работы:

1. Работа с предметами: описание. Составление диалога с игрушкой.
2. Работа с картинкой описание, развивающий диалог.
3. Сюжетно-ролевые игры.
4. Обучение хороводным играм, играм с движением и с музыкой (опираясь на аудио записи).
5. Театрализация (пальчиковый театр, маски, костюмы, драматизация с показом детям других групп и родителям).
6. Игры: подвижные, хороводные, театрализованные,сюжетно-ролевые, ситуативные игры, интерактивные,игры - физминутки и т.п.
7.Развивающий диалог (взрослый и сверстник, между сверстниками).
8. Прослушивание аудиозаписей, их повторение.
9. Просмотр анимационных сюжетов.
10. Тематические досуги
11. Развлечения
12. Праздники и утренники

2.3. Планирование образовательной деятельности

2.3.1. Комплексно-тематическое планирование с детьми 3-4 лет

Комплекслы тематик план

Икенче кечкенәләр төркеме - ана теле

№	Проект темалары	Эшчәнлек төрләре	Эшчәнлек саны
1.	**Исәнме,балалар бакчасы**	Танышу Өйдә кем яши? Мин малай,мин кыз Мияу белән танышу Әйдәгез танышыйк Әйдә дуслашыйк	1 1 1 1 1 1
2.	**Уенчыклар**	Минем яраткан уенчыкларым Минем яраткан уенчыкларым Карусельгә сәяхәт Без уйнарга яратабыз Йомшак уенчык карау Туп Туган көн Мияу кунакка килгән Уенчыклар кибете	1 1 1 1 1 1 1 1 1
3.	**Көз**	Алтын көз Көз килде Аваз культурасы,Ө авазы Куян үстергән кишер һәм помидор Яшелчә бакчасында “Шалкан” әкияте Җиләк-җимеш бакчасында Бакчада алмалар өлгерде Уйный-уйный саныйбыз	1 1 1 1 1 1 1 1 1
4.	**Гаилә**	Өйдә кем яши? Безнең гаилә Качышлы уйныйбыз Тату гаилә Минем дуслар Әйдәгез дуслашыйк Минем туганнарым Безнең гаилә	1 1 1 1 1 1 1 1

		Әби күчтәнәче Дустыңны сыйла Сөт,чәй Кунакка барабыз	1 1 1 1
5.	**Кыш**	Кар ява Алсуны урамга киендерәбез А.Алиш “Куян кызы” “Чанада шуабыз” рәсемен карау Кышкы уеннар “Куяннар”уенын өйрәнү	1 1 1 1 1 1
6.	**Яңа ел бәйрәме**	Тиздән чыршы бәйрәме Б.Рәхмәтнең “Кыш бабай” шигырен ятлау Уйныйбызда, җырлыйбызда Без бәйрәмгә әзерләнәбез Бәйрәм концерты Яңа ел бәйрәме	1 1 1 1 1 1
7.	**Минем йортым,минем шәһәрем**	Минем шәһәрем Мин “КамАЗ” оныгы “Әлли-бәлли итәргә...”бишек җыры Безнең урам Алсуның яңа өе Алсуда кунакта	1 1 1 1 1 1
8.	**Безнең авылда**	Безнең авылда Зурлар һәм кечкенәләр “Кем нәрсә ярата?”татар халык әкиятен сөйләү “Песи һәм песи балалары”рәсемен карау Җ.Тәрҗемановның”Үзен бик чиста йөртә”шигырен уку “Кем МИЯУ дип әйтте?” Йорт кошлары Р.Батулланың “Елак әтәч”әсәрен уку Без уйныйбыз	1 1 1 1 1 1 1 1 1
9.	**Ватанны саклаучылар көне**	Зур гаилә Безнең әтиләр һәм абыйлар Бабайга кунакка барабыз Ватанны саклаучылар көне Очучылар	1 1 1 1 1

		З.Туфайлованың “Шофёр булам”шигырен уку	1
10.	**8нче март**	Минем әнием Кояш гомере телим мин,әнием,сиңа! Без әнигә булышабыз Әбигә кунакка барабыз Мин әнинең ярдәмчесе Азат кунак чакыра	1 1 1 1 1 1
11.	**Кыргый хайваннар**	Урманда Аю белән куян “Өч аю”әкияте	1 1 1
12.	**Әкияттә кунакта**	“Теремкәй” рус халык әкиятен сөйләү Кыргый хайваннар “Төлке,куян һәм әтәч”әкиятен сәхнәләштерү	1 1 1
13.	**Яз**	Урамда яз Язҗитте Яз җыры “Кояш чык,чык,...” Язгы күренешләр Ак аю кунакка килгән Кошлар Х.Вахитның “Уңган сыерчык”шигырен уку Без уйныйбыз	1 1 1 1 1 1 1 1 1
14.	**Бәйрәмнәр**	Бәйрәмгә барабыз “Балалар бакчасында бәйрәм” дигән рәсем карау “Урманда зур концерт” –анимацион сюжет карау	1 1 1
15.	**Җәй**	Автобуста сәяхәт Җ.Тәрҗемановның “Кикрикүк” шигырен уку Мультфильмда кунакта М.Мазуновның “Кәҗә”шигырен уку “Кәҗә һәм кәҗә бәтиләре”рәсемен карау Чәчәкләр –тормыш яме Матур җәй кил безгә	1 1 1 1 1 1 1

		Мин җәйне яратам “Карга” эндәшен уку Саф һавада Экология сукмагы буенча сәяхәт Без уйныйбыз	1 1 1 1 1
			105сәгать

ИСӘНМЕ, БАЛАЛАР БАКЧАСЫ						
Үткәрү вакыты	**Тема**	**Бурычлар**	**Лексик доза**	**Эш төрләре**	**Индив. эш**	**Күрсәтмәлелек**
Сентябрь I атна 1.1	**Танышу**	1. Татарча сөйләшергә теләк уяту. 2.Балаларның ана телен белү дәрәҗәсен ачыклый башлау. 3. Балалар белән танышу	Исәнмесез! -Мин Алсу апа. Син кем? -Мин Алия... Саубулыгыз!	1.Балалар белән исәнләшү, танышу 2.”Чылбыр”уены 3.Сүзле уен: “Чәбәкәй” Чәп-чәп чәбәкәй, Кулларыбыз бәләкәй. Ә хәзер тизрәк-тизрәк Чәбәклә күңеллерәк. 4.Саубуллашу		CD диск ”Җырлап-биеп уйныйбыз” (1-2 яшь)
1.2	**Өйдә кем яши?**	1.Татарча сөйләшергә теләк уяту. 2.Хәтер сәләтен үстерү. 3. Ишеткән сүзне аңлап, рәсемдә күрсәтә белүләренә ирешү.	Исәнмесез! Саубулыгыз! Малай Кыз юк	1.Балалар белән исәнләшү, танышуны дәвам итү 2. Уен :”Өйдә кем яши?” (бала туры килгән рәсемне табып күрсәтә) 3.Хәрәкәтле уен :“Кем юк?” 4.Саубуллашу		Өй макеты(рәсем) таратма рәсемнәр: кыз,малай; Зур яулык
1.3	**Мин малай,мин кыз**	1 Бергә уйнау теләге булдыру. 2.Өйрәнгән сүзләрне сөйләмдә ныгыту. 3. Гади сорауларга дөрес җавап бирергә өйрәтү.	Мин малай, мин кыз мин Алия	1.Балалар белән танышуны дәвам итү. 2.Сүзле уен: “Син кем?”, “Мин малай,мин кыз” (балаларга рәсемнәр таратыла) 3.Хәрәкәтле уен: “Кем юк?” 4.Сүзле уен: “Чәбәкәй”		таратма рәсемнәр: кыз,малай; Зур яулык

ИСӘНМЕ, БАЛАЛАР БАКЧАСЫ						
Сентябрь II атна **2.1**	**Мияу белән танышу**	1. Татар телен өйрәнүгә кызыксыну уяту 2.Суз байлыгын арттыру. Диалогик сөйләм күнекмәләрен булдыру. 3. Син кем? Синең исемең ничек? сорауларына дөрес җавап бирергә өйрәтү.	-Син кем? - Мин Алсу. -Син малаймы? -Әйе(юк),мин малай(кыз) Исәнмесез! Сау булыгыз!	1. Ситуация: “Мияу балалар белән таныша”. 2. Мияу белән балалар арасында диалог. 3. Сүзле уен:”Әйе,юк” 4. Хәрәкәтле уен: «Кем юк?». 5.Сүзле уен: “Чәбәкәй”		Уенчык песи Мияу
2.2	**Әйдәгез танышыйк**	1. Сөйләшү теләге булдыру. 2. Балаларның сөйләм дәрәҗәләрен үстерү. 3. Сорауларга җавап бирә алуаларын ачыклау.	-Син зур малаймы? -Син матур кызмы? Әйе, юк. Исәнмесез Кил монда	1. Ситуация: «Кунакка милли кием кигән Айсылу исемле курчак килә» һәм балалар белән сөйләшә. 3.Дидактик уен «Марат, кил монда » (һәр баланы курчак үзе янына чакыра,исәнләшә). 2. Курчак белән бию. 3. Уку: Э.Бикчәнтәева, «Йокла инде, курчагым». 4. Курчакны йоклату.		Милли кием кигән курчак, Хрестоматия Закирова К.В. «Иң матур сүз», 58 бит.
2.3	**Әйдә дуслашыйк**	1. Игътибарлылык тәрбияләү. 2. Фонематик ишетү сәләтен үстерү.. *3.А* һәм *ә* авазларын дерес артикуляция белән әйтә белү күнекмәләрен булдыру.	Айсылу Әминә Мияу-песи	1. Авазлар өстендә эш 2.Ситуация:”Әминә исемле курчак килә” 3..Анимацион сюжет карау «Әйдә дуслашыйк” 4.Сораулар буенча әңгәмә.		Айсылу Әминә Мияу, DVDдиск проект”Минем өем”№1
УЕНЧЫКЛАР						
Сентябрь III атна	**Минем яраткан уенчыкларым**	**1.** Балаларда күтәренке кәеф булдыру. 2.Уенчыклар исәбенә сүз	Куян, туп, песи, курчак,машина.	1. Дидактик уен: «Серле сандык» (уенчыклар алына, алар белән танышу).		Куян, песи, туп, курчак, серле

3.1		байлыгын арттыру. 3. Өйрәнгән сүзләрнең сөйләмдә актив кулланышына ирешү		2. Дидактик уен: «Нәрсә юк?». 3. Уенчыклар белән уйнау.		сандык(капчык)
3.2	**Минем яраткан уенчыкларым**	1. Уенчыкларга сакчыл караш тәрбияләү. 2.Сүз байлыгын үстерү. 3. Исем, сыйфат кулланып гади җөмләләр төзергә өйрәтү.	Матур туп , кечкенә куян, зур аю , бир әле	1. Дидактик уеннар: “Уенчык нинди?”, «Уенчык исемен әйт, бирәм». «Кемгә нәрсә кирәк?». 2. Хәрәкәтле уен: «Куянкай». 3. Уенчыклар белән уйнау.		Уенчыклар: куян, песи, туп, курчак, аю. CDдиск”Җырлап-биеп уйныйбыз” (1-2 яшь)
3.3	**Каруселгә сәяхәт**	1. Игътибарлылык тәрбияләү. 2. Тыңлый, карый белү сәләтен үстерү. 3. Анимацмион сюжетның эчтәлеген аңларга ярдәм итү.	кечкенә куян, матур курчак, зур –зур аю.	1. Шигырьне уку, эчтәлеген аңлату. 2.Анимацион сюжет карау. 3.“Карусель” җырын өйрәнә башлау. (Аудиоязма №47)		DVD диск - проект”Минем өем”№7.

УЕНЧЫКЛАР						
Сентябрь IV атна **4.1**	**Без уйнарга яратабыз**	1. Балаларда бер-берсенә карата дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү (Фигыль белән танышу). 2.Фикерләү сәләтен үстерү. 3. Нишли?соравына ж;авап бирергә өйрәтү.	Эт(Акбай), песи(Мияу), йөгерә, утыра, басып тора.	1.Ситуация: «Машинасын тартып Белмәмеш керә. Машинада уенчыклар исемнәрен бутап өстәлгә куя. Балалар дөрес әйтергә тиеш. 2.Дидактик уен: «Дөрес ата». 3. Дидактик уен: «Нишли?». (Тәрбияче һәр уенчыкны хәрәкәтләндереп курсәтә) 4. . Җырлы-биюле уен «Карусель».		Уенчыклар: Акбай,Мияу; аудиоязма “Карусель” (№47)
	Йомшак уенчык карау	1. Уенчыкларга сакчыл караш тәрбияләү. 2.Уенчыкның өлешләре исәбенә	куян зур матур	1.Табышмак: **Озын колак, узе йомшак**. Уенчыкны карау		уенчык куян Хрестоматия «Иң

4.2		сүз байлыгын арттыру. 2. Тәрбияче биргән сорауларга жавап кайтарырга өйрәтү.	йомшак сикерә колак тәпи койрык	2.Уенчык турында сораулар 3.Хәрәкәтле уен:“Куянкай” 4.Әдәби әсәр куллану. Н. Исәнбәт. «Куянкай».		матур сүз” 54нче бит
4.3	**Туп**	1. Игътибарлылык тәрбияләү. 2.Фонематик ишетү сәләтен үстерү. 3.Сөйләм телен активлаштыру	сикерә зур туп, кечкенә туп, зур аю (песи), кечкенә аю (песи), бир, мә	1.Сүзле уен :“Бир, мә” 2.Уен ситуациясе : “Зур песигә - зур туп, кечкенә песигә - кечкенә туп” 3.Сүзле-хәрәкәтле уен: “Туп”		Зур һәм кечкенә туплар, төрле зурлыктагы аюлар, песиләр. CDдиск-проект”Минем өем”, Аудиоязма №44
			УЕНЧЫКЛАР			
Октябрь I атна **1.1**	**Туган көн**	1. Дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү. 2.Хәтер сәләтен үстерү. 3 .Өйрәнелгән сүзләрне сөйләмдә активлаштыру.	-Кил монда,утыр! -Мә,Акбай,туп. -Рәхмәт	1. Уен ситуациясе : “Акбайны чакыр” “Акбайга уенчык бүләк ит” 2. Җырлы-биюле уен «Карусель».		Зур,кечкенә уенчыклар:туп,эт, песи,машина,аю, курчак,куян; CD диск-проект “Минем өем”, аудиоязма№47
1.2	**Мияу кунакка килгән**	1. Уенчыкларга сак караш тәрбияләү. 2.Дөрес әйтү күнекмәләрен ныгыту. 3. Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгын арттыру.	зур матур йомшак	1. Уен ситуациясе : “Мияу кунакка килгән” 2.Мияу балалар белән таныша. 3.Сүзле уен: “Мияуны макта!” 4.Мияуга концерт күрсәтү: “Туп”, «Карусель».		Мияу, Төрле зурлыктагы уенчыклар
	Уенчыклар	1. Татарча аралашу теләге тудыру.	туп,эт,	1.Дидактик уеннар:		Төрле зурлыктагы

1.3	**кибете**	2.Уйлау-фикерләү сәләтен үстерү. 3. Өйрәнелгән лексиканы сөйләмдә активлаштыру.	песи,машина,аю, курчак,куян; бир әле, мә, рәхмәт күп	“Бу нәрсә?”,”Нәрсә юк?” 2.Сюжетлы-рольле уен: «Уенчыклар кибетендә»		уенчыклар

КӨЗ						
Октябрь II атна **2.1**	**Алтын көз**	1. Табигатькә карата уңай мөнәсәбәт тәрбияләү. 2.Тыңлый белү сәләтен үстерү. 3. Гади сорауларга җавап бирергә өйрәтү.	Көз,яшел,кызыл, сары,күп,бер(аз)	1.Шигырь уку: «Көз” Ә.Ерикәй 2.Көз рәсемен карау 3.Яфраклар белән уеннар: “Төсле яфраклар” “Адашкан яфраклар” “Ничә яфрак?”		Хәзратова Ф.В. “Туган телдә сөйләшәбез” (131,74бит), төсле тасмалар һәм яфраклар,көз рәсеме,2 кәрзин
2.2	**Көз килде**	1. Татарча сөйләшергә теләк уяту. 2.Сөйләм телен активлаштыру. 3. Табигатьтәге үзгәрешләр белән таныштыруны дәвам итү.	җил исә,яңгыр ява, салкын	1.Уен : “Көзге урманга сәяхәт” (идәнгә яфраклар сибелгән),әңгәмә 2.Уеннар: ”Кем күбрәк яфрак җыя” “Кемдә нинди яфрак бар?” 3.Хәрәкәтле уен: “Кояш һәм яңгыр”		төсле яфраклар кояш,яңгыр сүрәтләре, зонт
2.3	**Аваз культурасы, Ө авазы**	1. Игътибарлылыкны тәрбияләү. 2.Фонематик ишетү сәләтен үстерү. 3. Ө авазы белән таныштыру.	Көз,көзге,төлке, Гөлия,гөмбә,өч	1.Уен ситуациясе : Гөлия исемле кыз кунакка килә (көзгеләр алып килә) 2.Көзгеләр белән фонетик зарядка 3.Ө авазы кергән рәсемнәр		Курчак Гөмбәләр Көзгеләр Ө авазы кергән рәсемнәр

				карау 4.Гөмбәләр белән уен(сан)		

КӨЗ						
Октябрь III атна **3.1**	**Куян үстергән кишер һәм помидор**	1. Сорауларга җавап бирү теләге тудыру. 2.Көзгә уңыш турында күзаллауларын киңәйтү. 3. Яшелчәләрне аера белергә өйрәтү.	Кишер,помидор, кәбестә,тәмле, зур,кечкенә, 1...5	1.Уен ситуациясе: “Куян кунакка килгән” (куянкүчтәнәчләре :кишер, помидор) 2.Дидактик уен: “Бу нәрсә?”, ”Нинди?, “Ничә?” 3.Хәрәкәтле уен: ”Кем күбрәк җыя?” 4.Куянны сыйлау (кәбестә)		Уенчык куян, яшелчә муляжлары, Хәзратова Ф.В. “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4яшь) 28нче бит
3.2	**Яшелчә бакчасында**	1. Балаларда үзара дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү . 2.Диалогик сөйләмне үстерү. 3. Яшелчә исемнәрен дөрес итеп әйтергә өйрәтү. .	Суган,бәрәңге, Кишер,помидор, кәбестә,тәмле, зур,кечкенә, 1...5, аша	1. Уен ситуациясе: “Яшелчә бакчасына бару” 2.Түтәлләрдән яшелчә җыю 3.Кәрзиндәге яшелчәләр белән уеннар: “Бу нәрсә?”,”Нинди?”, “Ничә?”,” Нәрсә юк?” 4.Сыйлану		яшелчә муляжлары, кәрзин
3.3	**“Шалкан” әкияте**	1. Күтәренке кәеф булдыру. 2.Гади грамматик конструкцияләрне истә калдыру. 3. Әкиятнең идеясен аңларга өйрәтү.	шалкан	1.Анимацион сюжет карау 2.Әңгәмә (сорауларга җавап бирү)		DVDдиск-проект “Минем өем” №3,

КӨЗ						
Октябрь IV атна **4.1**	**Җиләк-җимеш бакчасында**	1. Уеннар аша игътибарлылык тәрбияләү. 2. Фикер эшчәнлеген үстерү. 3. Җиләк-җимеш исемнәре белән сүзлек запасын баету.	Алма,груша, тәмле,баллы, зур,кечкенә, 1...5, аша, кызыл,яшел, сары	1.Җимеш бакчасының рәсемен карау 2.Дидактик уеннар: "Бу нәрсә?","Нинди?", "Ничә?","Нәрсә юк?" 4.Сыйлану		Җиләк-җимеш муляжлары, кәрзин, җимеш бакчасының рәсеме
4.2	**Бакчада алмалар өлгерде**	1. Сорауларга җавап бирү теләге тәрбияләү. 2.Балаларның хәтерен, сенсорик күнекмәләрен үстерү. 3. Сүзлек запасын киңәйтү һәм активлаштыру.	Алма, кызыл,яшел,сары, зур,кечкенә, тәмле,баллы,	1.Табышмак әйтү: "Алсу битле кыз үсте, Кызарып җиргә төште" 2.Ситуация: тылсымлы капчык карау 3.Дидактик уен: "Нинди төстә?", "Зур-кечкенә" 4.Уен ситуациясе: "Зур аюга-зур алма..." 5.Жыр: "Алмакай" (Анимацион сюжет «Безнең кунаклар»)		тылсымлы капчык алма муляжлары, төрле зурлыктагы аю уенчыклары Хәзратова.Ф.В. "Туган телдә сөйләшәбез" (3-4яшь) 70нче бит
4.3	**Уйный-уйный саныйбыз**	1. Күтәренке кәеф булдыру. 2. Санау күнекмәләре үстерү. 3. Балаларны санарга өйрәтү.	Алма,груша, лимон	1.Анимацион сюжет карау: **"**Уйный-уйный саныйбыз" 2.Дидактик уен: "Ничә?" 5.Жыр "Алмакай"		DVDдиск-проект"Мин ем өем"№11,4 җиләк-җимеш муляжлары

ГАИЛӘ

Ноябрь I атна **1.1**	**Өйдә кем яши?**	1. Татарча сөйләшергә теләк уяту. 2.Хәтер сәләтен үстерү. 3. Гаилә әгъзалары белән танышу,ишеткән сүзне аңлап рәсемдә күрсәтә белүләренә ирешү.	бабай,әби,әти,әни кыз, малай, исәнмесез, саубулыгыз	1.Уен ситуациясе : "Өйдә кем яши? (гаилә әгъзалары белән танышу) 2.Тәрбияче рәсемнәр күрсәтә һәм әйтә. 3.Бала туры килгән рәсемне табып күрсәтә ("Минем өем" 6нчы бит)		Өй рәсеме, таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр,
1.2	**Безнең гаилә**	1. Өлкәннәргә карата хөрмәтләү хисе тәрбияләү. 2.Диалогик сөйләм күнекмәләрен үстерү. 3. Гаилә әгъзаларын ягымлы итеп әйтергә өйрәтү.	әни-әнием, әби-әбием әти –әтием бабай-бабакай йоклый,утыра, басып тора әйе, юк	1.Гаилә рәсемен карау (әни-әнием,әби-әбием,...) 2.Дидактик уеннар: "Бу кем?" "Нишли?" "Кем юк?" 3.Уен :"Әйе-юк"		. Гаилә рәсеме, таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр
1.3	**Качышлы уйныйбыз**	1. Анимацион сюжетның эчтәлеген аңларга ярдәм итү. 2 Тыңлый белү сәләтен үстерү. 3. Өйрәнелгән лексиканы балаларның актив сөйләменә кертү.	Мин Марат, мин малай, -син кыз? -юк,мин малай	1.Уен: "Син кем?" "Әйе-юк" "Дөрес әйт" 4. Анимацион сюжет карау **:** "Качышлы уйныйбыз"		DVDдиск-проект"Минем өем" №2

			ГАИЛӘ			
Ноябрь II атна **2.1**	**Тату гаилә**	1. Бер-берсенә игътибарлылык тәрбияләү. 2.Диалогик сөйләм күнекмәләрен үстерү.	Исәнме, Мин малай Мин кыз Акбай,Мияу	1.Өстәл театры: ("Минем өем"12-бит) 2.Сүзле уен: "Дустың белән исәнләш" (туп белән)		Өй макеты,Мияу, Акбай;

		3. Өйрәнелгән сүзләрне сөйләмдә активлаштыру.		3.Курчак белән уен: “Мин малай,мин кыз” 4.Дидактик уен: ”Кем юк?”		Персонажлар: әти,әни,кыз, малай;курчак проект”Минем өем”12нче бит
2.2	**Минем дуслар**	1. Бер-берсенә карата дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү. 2.Дөрес әйтү күнекмәләрен үстерү. 3. Яңа сүзләр белән таныштыру.	-Кем анда? -Мин малай(Азат) -Малай, кил монда,утыр -рәхмәт	1.Уен ситуациясе: “Кем анда?” 2. Дидактик уен: ”Кем юк?” 3. Хәрәкәтле уен «Карусель».		CD диск-аудиоязма№ 47 проект”Минем өем” (12-бит)
2.3	**Әйдәгез, дуслашыйк**	1. Әдәплелек сыйфатлары тәрбияләү. 2.Хәтер сәләтен үстерү. 3. Яңа сүзләр өйрәтү.	Хәлләр ничек? Әйбәт	1.Уен ситуациясе : “Хәлләр ничек?” 2.Анимацион сюжет карау: “Әйдәгез, дуслашыйк”		CD диск аудиоязма №21 DVDдиск - проект”Минем өем”№1
ГАИЛӘ						
Ноябрь III атна **3.1**	**Минем туганнарым**	1. Туганлык хисләре тәрбияләү. 2.Фикерләү сәләтен үстерү. 3. Яңа сүзләр хисабына балаларның сүз байлыгын арттыру.	Абый,апа -бу кем? -абый(апа,әни) -абый нинди? -абый зур,матур.	1.Уен ситуациясе: “Өйдә кем яши? (абый,апа) 2.Ситуация: «Мин әйтәм-син күрсәт” Бала туры килгән рәсемне табып		Өй рәсеме, таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр,

				күрсәтә 4.Бармак уены 5.Дидактик уен:”Нинди?” .		бармак уены атрибутлары
3.2	**Безнең гаилә**	1. Балаларда тырышлык тәрбияләү. 2.Гаилә әгъзаларының исемнәрен системалаштыру. 3. Көндә куллана торган сүзләрне кулланышка кертү.	бабай,әби,әти,әни кыз, малай,абый,апа исәнмесез, саубулыгыз Хәлләр ничек? Әйбәт	1.Уен ситуациясе: “Хәлләр ничек?” 2.Мияу белән балалар арасында диалог 3. Бармак уены: “Гаилә 4.Дидактик уен: ”Кем юк?”		бармак уены атрибутлары, уенчыкМияу, CD диск-проект “Минем өем” аудиоязма №21
3.3	**Әби кучтәнәче**	1. Кунакчыллык сыйфатлары тәрбияләү. 2.Диалогик сөйләм үстерү. 3. Сөйләм күнекмәләрен активлаштыру.	Ипи,алма,аша -син кем? -мин Алсу -Алсу,кил монда, утыр -Алсу,мә ипи,аша. -рәхмәт	1. Уен ситуациясе: ”Әби күчтәнәче” 2.Диалог: әби-Мияу әби-бала бала-бала 3.Дидактик уен: “Әйткәнне күрсәт” 4.Җыр: ”Ипи,ипи,ипекәй, Бигрәк тәмле ипекәй”		Кәрзин,ашамлык муляжлары, DVD диск-Проект”Минем өем” №4, Проект ”Минем өем” (22-бит)
ГАИЛӘ						
Ноябрь IV атна	**Дустыңны сыйла**	1. Аралашу теләге тудыру. 2.Сүзләрне отып алу аша хәтер,зиһен үстерү.	Кем анда? Хәлләр ничек? Кил монда,утыр	1.Уен ситуациясе: : “Кем анда?” (Акбай белән Мияу килә)		уенчыклар (Мияу,Акбай), ашамлык

4.1		3. Яңа сүзләр ярдәмендә сөйләм телен баету.	Ипи,алма,аша рәхмәт,тәмле	2.Уен ситуациясе: “Акбай белән Мияуны сыйлау” 3.Җыр:”Ипекәй”,”Алмакай” (анимацион сюжет “Безнең кунаклар”)		муляжлары, DVD диск-проект”Мин ем өем” №4
4.2	**Сөт,чәй**	1. Аралашу теләге тудыру. 2.Сүзләрне отып алу аша хәтер,зиһен үстерү. 3. Яңа сүзләр ярдәмендә сөйләм телен баету.	Кем анда? Хәлләр ничек? Кил монда,утыр сөт,чәй,эч рәхмәт	1.Уен ситуациясе: “Кем анда?” (Әби кунакка килә) 2.. Уен ситуациясе: ”Әбине сыйла” 3.Җыр: ”Ипекәй”,”Алмакай”		ашамлык муляжлары, DVD диск-проект”Мин ем өем” №4,
4.3	**Кунакка барабыз**	1. Үзара дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү. 2.Балаларның сөйләм күнекмәләрен үстерүне дәвам итү. 3. Өйрәнелгән сүзләрне сөйләмдә активлаштыру.	-син кем? -мин әни(әти,бабай.) - Кем анда? -мин әни -Хәлләр ничек? -Сөт(чәй)эч -Ипи(алма)аша рәхмәт,тәмле	1.Дидактик уен:”Син кем?” (атрибутлар өләшү) 2. Уен ситуациясе: “Кунакка барабыз”		Ашамлык муляжлары, битлекләр

КЫШ

Декабрь I атна **1.1**	**Кар ява**	1. Табигатькә сакчыл караш тәрбияләү. 2.Уйлау-фикерләү сәләтен үстерү. 3. Ел фасылларының характерлы үзнчәлекләре белән таныштыру.	Кыш Кар бөртекләре Салкын Кар ява	1.Уен ситуациясе: ”Идәндә,агачта кар бөртекләре” 2.Әңгәмә. 3.Хәрәкәтле уеннар: “Кар бөртекләре җыю” “Кар бөртекләре булып бию”		Кар бөртекләре Хәзратова Ф.В. “Туган телдә сөйләшәбез” -89нче бит

1.2	**Алсуны урамга киендерәбез**	1. Киемнәргә карата сакчыл караш тәрбияләү. 2.Конкрет-образлы фикерләүне үстерү. 3.Кышкы киемнәрне аера белергә өйрәтү.	Кыш Салкын Итек Куртка Башлык Ки	1.Сүзле күнегү: Урамда салкын, Урамда кыш. 2. Уен ситуациясе: ”Алсуны урамга киендерәбез”		Курчак , Курчак киемнәре, ХәзратоваФ.В. “Туган телдә сөйләшәбез” -88нче бит
1.3	**А.Алиш “Куян кызы”**	1. Татарча мультфильмнар аша татар теленә кызыксыну уяту. 2..Логик фикерләү сәләтен үстерү. 3.Әкиятне кызыксынып карарга,эчтәлеген аңларга ярдәм итү.	Куян Кыш Салкын Кар Итек	1.Уен ситуациясе: “Аягы бәйләнгән куян керә” 2. Мультфильм карау: “Куян кызы”		Уенчык куян, DVDдиск-Мультфильмнар

КЫШ						
Декабрь II атна **2.1**	**“Чанада шуабыз” рәсемен карау**	1. Табигатькә сакчыл караш тәрбияләү. 2..Күрсәтмә-образлы фикерләүләрен үстерү. 3. Балаларны рәсемнең эчтәлеген аңларга,гади сорауларга җавап бирергә өйрәтүне дәвам итү.	Балалар Малай Кыз Чана Шуа Кар ява	1.Сүзле күнегү: Урамда салкын, Урамда кыш. 2. **“**Чанада шуабыз” рәсемен карау 3.Шигырь уку: ”Салкын саф һава”, Ә.Бикчәнтәева		**“**Чанада шуабыз” рәсеме, Хәзратова Ф.В. “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4яшь) 44нче бит
	Кышкы уеннар	1. Үзара дустанә мөнәсәбәт	Алсу чана шуа,	1. Уен ситуациясе:		Кар

2.2		тәрбияләү. 2.Балаларның сөйләм телен үстерү. 3.Балаларның кыш турындагы белемнәрен киңәйтү.	Куян чана шуа,... Кар бөртеге, Кар бабай, Зур түгәрәк, Кечкенә түгәрәк	"Алсу чана шуа"(чанага утырып курчак керә). 2.Уенчыкларны чана шудыру. 3.Уен: "Кар ява" Кар ява,ява,ява. Кар ята,ята,ята. Кар матур,салкын,чиста. (кар бөртекләре очыру) 4.Уен "Кар бабай ясау" (төрле зурлыктагы кәгазьдән киселгән ак түгәрәкләрдән Кар бабай ясау)		бөртекләре,аю, Чана,курчак,куян, төрле зурлыктагы кәгазьдән киселгән ак түгәрәкләр.
2.3	**"Куяннар" уенын өйрәнү**	1.Уен өйрәнү теләге уяту. 2.Ихтыярый хәтер сәләте үстерү. 3.Шигырь эчтәлегенә туры китереп хәрәкәтләр ясарга өйрәтү.	Ак куянкай Менә шулай Утыра Селкетә Сикерә Туңа	1.Уен ситуациясе: "Куян кунакка килә" 2.Куянга шигырь сөйләү " Куяннар".(тәрбияче) 3.Уенның сүзләрен өйрәнә башлау,уйнау.		Уенчык куян, CDдиск"Җырлап-биеп уйныйбыз" (1-2 яшь)

ЯҢА ЕЛ БӘЙРӘМЕ						
Декабрь III атна **3.1**	**Тиздән чыршы бәйрәме**	1. Яңа ел бәйрәменә карата уңай хисләр тәрбияләү. 2.Балаларның хәтерен,сүзлеген, игътибарын үстерү. 3. Яңа ел бәйрәме турында төшенчә бирү.	Яңа ел бәйрәме, Кыш бабай, бүләкләр, чыршы	1.Яңа ел бәйрәме турында төшенчә бирү: рәсемнәр карау. 2.Б.Рәхмәтнең "Кыш бабай" шигырен уку,ятлый башлау. 3.Хәрәкәтле уен: "Туңдырам" (кул,аяк,колак,борын,бит)		Рәсемнәр, уенчык Кыш бабай, Хәзратова Ф.В. "Туган телдә сөйләшәбез" -150бит
3.2	**Б.Рәхмәтнең "Кыш бабай"**	1. Шигъри әсәргә карата кызыксыну тәрбияләү. 2.Балаларныңсүзлеген,	Яңа ел бәйрәме, Кыш бабай, ява,	1. Б.Рәхмәтнең "Кыш бабай" шигырен ятлау. 2. Уен: "Кар ява"		Рәсемнәр, уенчык Кыш бабай,

	шигырен ятлау.	хәрәкәтләр төгәллеген үстерү. 3. Шигъри текстны истә калдырырга ярдәм итү.	ята, салкын чиста	Кар ява,ява,ява. Кар ята,ята,ята. Кар матур,салкын,чиста. (кар бөртекләре очыру) 3.Җыр тыңлау: “Кар бөртеге” (Кар бөртеге өйгә керде, Өй эчендә очып йөрде. Менә шулай,менә шулай, Менә шулай,менә шулай.)		кар бөртекләре, CD диск- “Туган телдә сөйләшәбез” (2-3яшь)
3.3	**Уйныйбызда, җырлыйбызда**	1. Җәнлекләргә карата кайгыртучанлык хисләре тәрбияләү. 2.Хәтер сәләтен үстерү. 3. Өйрәнелгән сөйләм үрнәкләрен искә төшерү.	Барлык өйрәнелгән сүзләр	1.Уен ситуациясе: ”Җәнлекләрне бәйрәмгә чакыру”, “Сыйлау”. 2.Уеннар:”Кар ява”, “Куяннар” 3.Җыр җырлау: “Кар бөртеге” (шигырь сөйләү)		Ашамлык муляжлары, уенчык куян (битлек), CDдиск”Җырлап-биеп уйныйбыз” (1-2 яшь)

			ЯҢА ЕЛ БӘЙРӘМЕ			
Декабрь IV атна **4.1**	**Без бәйрәмгә әзерләнәбез**	1. Балаларда бер – берсенә карата дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү . 2. Игътибарлылыкны арттыру. 3. Яңа сүзләрне төрле ситуацияләрдә кулланырга өйрәтү.	Чыршы, чыршыкай, кыш бабай, куян, аю	1.Уен ситуациясе: ”Кыш бабай килә (уенчыклар алып килә) 2.Дидактик уен: “Чыршы бизә” 3.Уен ситуациясе: “Кунаклар каршылау” 4. Җыр җырлау:“Кар бөртеге”.		Чыршы, кыш бабай, куян, аю, битлекләр, уенчыклар
4.2	**Бәйрәм концерты**	1. Күтәренке кәеф булдыру. 2. Балаларда мөстәкыйллек, сәнгатьле башкару осталыгы үстерү. 3.Сүз байлыгын активлаштыру.	Чыршы, чыршыкай, кыш бабай, куян, аю	1.Җырлар җырлау: “Кар бөртеге”, “Карусель» 2.Шигырьләр сөйләү: “Кыш бабай”,... 3.Уеннар уйнау:”Кар ява”,		Чыршы, кыш бабай, куян, аю, битлекләр, уенчыклар,

				“Куяннар”		CD диск
4.3	**Яңа ел бәйрәме**	1.Күтәренке кәеф булдыру. 2.Артистлык сәләтләрен үстерү. 3.Балаларга бәйрәм мөхите тудыру.		Балалар өчен бәйрәм иртәсе		

МИНЕМ ЙОРТЫМ, МИНЕМ ШӘҺӘРЕМ						
Январь III атна **3.1**	**Минем шәһәрем**	1.Туган шәһәр белән горурлану хисләре тәрбияләү. 2. Диалогик сөйләмнәрен үстерү. 3.Балаларны туган шәһәрләре белән таныштыру.	Йорт(өй), урам, автобус, Яр Чаллы, Мин әле бик кечкенә Миңа бары өч кенә. Үсә-үсә зур булам Бик матур кыз булам	1. Балаларга шәһәр күренеше сурәтләнгән рәсем күрсәтү 2. Рәсем буенча әңгәмә 3. Дидактик уен: “Бу нәрсә?”, “Мин әйтәм син күрсәт” 4. Сүзле уен “Үсәм” (хәрәкәтләр белән)		Магнитлы такта, шәһәр күренеше сурәтләнгән рәсем
3.2	**Мин “Камаз” оныгы**	1. Уенчыкларга сакчыл караш тәрбияләү. 2.Сүз байлыгын үстерү. 3. Уенчыкларның исемнәрен,аларның кайбер өлешләрен әйтә белергә өйрәтү.	Машина, КамАЗ, руль, Кабина, тәгәрмәч, Кузов, шофёр	1.Ситуация - аю белән куян машинага утырып кунакка киләләр 2. Дидактик уен: “Бу нәрсә?”,”Нинди?” 3. Сүзле уен: “Мин шофер”		КамАЗ машинасы ХәзратоваФ.В. “Туган телдә сөйләшәбез” -39нчы бит
3.3	**“Әлли- бәлли итәргә...” бишек җыры**	1. Бишек җырларын җырларга омтылыш тәрбияләү. 2. Конкрет- образлы фикерләүләрен үстерү. 3. Сөйләмдә фигыльләр куллана белергә өйрәтү.	Бишек, тирбәтәм, әлли-бәлли,елый йоклый	1.Ситуация “Елак бәби” 2. Курчакны тирбәтү 3. Бишек җыры башкару 4. Сүзле уен: “Үсәм” (хәрәкәтләр белән)		Елый торган курчак, бишек, CD диск- “Туган телдә

						сөйләшәбез (2-3яшь)№47,82 ХәзратоваФ.В. “Туган телдә сөйләшәбез” -39нчы бит
МИНЕМ ЙОРТЫМ, МИНЕМ ШӘҺӘРЕМ						
Январь IV атна **4.1**	**Безнең урам**	1.Урамга соклану хисе тәрбияләү. 2. Балаларның күзәтүчәнлеген,сүз байлыгын үстерү. 3. Балаларны урам,андагы обектлар белән таныштыру.	Йорт(өй), кибет, Светофор, автобус, трамвай	1.Урам макетын (рәсемен) карау 2.Дидактик уен: “Бу нәрсә?”, “Мин әйтәм син күрсәт”, “Нинди?” 3.Сүзле уен“Мин шофер” 4.Анимацион сюжет карау: “Юл маҗаралары”		Урам макеты (рәсеме), автобус,трамвай DVD диск - проект” Уйный-уйный үсәбез” №4,
4.2	**Алсуның яңа өе**	1. Аралашу теләге уяту. 2.Балаларның күзәтүчәнлеген, сүзлек байлыгын үстерү. 3. Балаларны тормыш-көнкүреш предметлары белән таныштыра башлау.	урындык, , өстәл, диван,карават, йомшак, утыра, йоклый, басып тора	1. Ситуация: “Алсуга кунакка барабыз” 2.Алсуның бүлмәсе белән танышабыз 3.Дидактик уеннар: “Дөрес әйт”, ”Әйе,юк”, ”Алсу нишли?” 4.Хәрәкәтле уен: ”Мин әйткәнне эшлә”		Курчак, анын бүлмәсенең макеты, уенчык йорт җиһазлары, (өстәл, урындык, диван,караватъ)

						ХәзратоваФ.В. “Туган телдә сөйләшәбез” -79нчы бит
4.3	**Алсуда кунакта**	1. Ана телендә сөйләшергә кызыксыну уяту . 2.Анимацион сюжетны аңлап карарга өйрәтү. 3. Балаларның сөйләм күнекмәләрен активлаштыру.	Мә,ипи, алма,аша, рәхмәт Акбай,Мияу	1.Уен ситуациясе: “Алсуның дусларын сыйлау” 2.Аниамцион сюжет: "Безнең кунаклар" 4.Җыр җырлау :“Алма”, “Ипи”		DVD диск-проект “Минем өем”№4, муляж-ипиләр, алмалар
			БЕЗНЕҢ АВЫЛДА			
Январь V атна **5.1**	**Безнең авылда**	1. Мәрхәмәтлелек тәрбияләү. 2. Игътибарлылыкны арттыру. 3. Йорт хайваннарын таный һәм аера белергә өйрәтү.	Сыер, сарык, кәҗә, эт, песи, кил монда	1. Уен ситуациясе: “Әбинең хайваннары кайтмаган.” 2. Дидактик уен: “Эзләп тап”, “Бу нәрсә?” 3. Н.Каштанның “Безнең сыер” шигырен уку		Уенчыклар, Хәзратова Ф.В. “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4 яшь) 144нче бит
5.2	**Зурлар һәм кечкенәләр**	1. Балаларда хайваннар турында кайгыртучанлык хисе уяту. 2.Сүз байлыгын арттыру. 3. Йорт хайваннарының балаларын белдерүче сүзләр белән танышу.	Бозау, сарык бәрәне, кәҗә бәрәне, песи баласы, му-му, мияу, бә-ә, һау-һау, мә-ә	1. Дидактик уен: “Бу нәрсә?”, “Әнисен тап”, “Кем ничек кычкыра?” 2.Җырлы-сүзле уен: “Күрсәт әле үскәнем” (песи ничек кычкыра?һ.б.)		Уенчыклар (рәсемнәр), Битлекләр CDдиск”Җырлап-биеп уйныйбыз” (2-3 яшь)
5.3	**“Кем нәрсә ярата?” татар халык әкиятен**	1. Кошларга,хайваннарга карата кайгыртучанлык тәрбияләү. 2. балаларның ишетү сәләтен	Песи, эт, кәҗә, сөт, ит (сөяк), кәбестә,	1.Уен ситуациясе: ”Хайваннар адашканнар” (чакыру)		Песи, эт, кәҗә уенчыклары, ”Балачак аланы” 54нче бит ,

	сөйләү	үстерү. 3. Әкиятнең эчтәлеген аңлауларына, тәрбияче сорауларын аңлап җавап бирүләренә ирешү.	Песи, кил монда: пес-пес (мaһ-мaһ, кәҗ-кәҗ)	2. Дидактик уен:: “Бу нәрсә?” 3.Өстәл театры: **“**Кем нәрсә ярата?” 4. Җыр тыңлау: “Безнең дусларыбыз” 5.Хайваннарны сыйлау		CD диск-“Туган телдә сөйләшәбез (3-4яшь)№39, Хәзратова Ф.В. “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4яшь) 139нче бит

БЕЗНЕҢ АВЫЛДА						
Февраль I атна **1.1**	“**Песи һәм песи балалары” рәсемен карау**	1. Тәрбияче һәм иптәшләре белән аралашу теләге уяту. 2. Сүзлек байлыгын үстерү. 3. Песинең тышкы билгеләрен һәм аларның үзенчәлекләрен күрә һәм атый белергә өйрәтү .	песи, песи баласы, койрык, тәпи,баш, колак, күз, йомшак кычкыра, йөри,сөт эчә, йоклый	1.Рәсем карау,әңгәмә 2.Дидактик уеннар: “Дөрес әйт”, “Әйе,юк” 3.Җырлы-сүзле уен: “Күрсәт әле үскәнем” (песи ничек кычкыра? йөри, йоклый.һ.б.)		Зур рәсем, CDдиск”Җырлап-биеп уйныйбыз” (2-3 яшь) ХәзратоваФ.В. «Туган телдә сөйләшәбез” (3-4яшь) 82нче бит
1.2	**Җ. Тәрҗемановның “Үзен бик чиста йөртә” шигырен уку**	1. Балаларда чиста һәм пөхтә йөрү теләге тәрбияләү. 2. Игътибарларын, фикерләүләрен, хәрәкәтләре төгәллеген үстерү. 3. Балаларның яңа шигырьнең эчтәлеген аңлап кабул итүләренә ирешү.	Чиста, юына, йомшак тәпи, кем анда?	1. Уен ситуациясе: “Кем анда?”(песи килә) 2. Шигырь уку,әңгәмә 3.Кабатлап уку 4. Хәрәкәтле уен: “Песи балалары” 5.Песине сыйлау		Песи уенчыгы, ашамлык муляжлары, ХәзратоваФ.В. «Туган телдә сөйләшәбез” (3-4яшь) 146нчы бит
	Кем МИЯУ дип	1. Күтәренке кәеф булдыру .	Эт, этәч, тычкан,	1.Мультфильм карау		DVDдиск –

1.3	**әйтте?**	2. Гади грамматик конструкцияләрне истә калдыру. 3. Мультфильмның эчтәлеген аңларга булышу.	бака, балык	2.Әңгәмә 3.Дидактик уен:”Кем юк?” 4.Хәрәкәтле уен: “Песи балалары”		Мультфильмнар №2 уенчыклар

			БЕЗНЕҢ АВЫЛДА			
Февраль II атна **2.1**	**Йорт кошлары**	1. Мәрхәмәтлелек ,шәфкатьлелек тәрбияләү. 2.Диалогик сөйләм үстерү. 3. Яңа сүзләр белән танышу.	Әтәч, тавык каз, үрдәк, зур-кечкенә, , канат, койрык,	1.Уенчыклар яисә рәсем карау 2.Йорт кошлары белән танышу 3.Дидактик уен: “Бу нәрсә?” “Нәрсә артык?” 4.Хәрәкәтле уен: “Кояш һәм яңгыр” (кояш-җим чүплиләр, яңгыр-качалар)		Уенчыклар (рәсемнәр), кояш һәм яңгыр рәсемнәре
2.2	**Р.Батулланың “Елак әтәч” әсәрен уку**	1. Культура-гигиена кагыйдәләре формалаштыру. 2. Яңа сүзләрне сөйләмдә активлаштыру. 3. Әкиятнең эчтәлеген аңлап, сорауларга дөрес җавап бирүләренә ирешү.	Әтәч матур,зур,әйбәт; елый, бодай бөртекләре, юату сүзләре	1. Уен ситуациясе: “ Кунак килгән” 2.Әтәчне юату 3.“Елак әтәч” әсәрен уку, эчтәлеге буенча әңгәмә 4.Әтәчне сыйлау 5.Хәрәкәтле уен: “Кояш һәм яңгыр”		уенчык әтәч; бодай, дөге салынган савыт, ХәзратоваФ.В. «Туган телдә сөйләшәбез” (3-4яшь) 184нче бит, ”Балачак аланы” 69нчы бит
2.3	**Без уйныйбыз**	1. Үзара дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү . 2. Исем, сыйфат, фигыльләрне сөйләмдә дөрес куллану. 3. Йорт хайваннары һәм кошлары турындагы белемнәрне	Алда өйрәнелгән сүзләр	1.Дидактик уен: “Бу нәрсә?” “Нәрсә юк?” “Ничек кычкыра?” “Бер,күп” 2.Сүзле уен: “Хайваннарны чакыру”		Уенчыклар, рәсемнәр

		системалаштыру.		3.Хайваннар турында такмазалар тыңлау		
ВАТАННЫ САКЛАУЧЫЛАР КӨНЕ						
Февраль III атна **3.1**	**Зур гаилә**	1. Гаилә әгъзаларына хөрмәт хисе тәрбияләү. 2. Балаларның фикерләвен, сүз байлыгын үстерү. 3 .Сорауларга аңлы рәвештә җавап бирергә өйрәтү.	Әби, бабай, апа, абый, әти,әни, малай, кыз	1. ”Безнең гаилә” рәсемен карау, әңгәмә 2. Дидактик уен: “Бу кем?” “Нишли?” “Нинди?” “Кем юк?” 3.Шигырь уку: “Безнең гаилә” Г. Тукай		“Безнең гаилә” рәсеме
3.2	**Безнең әтиләр һәм абыйлар**	1. Балаларда үзара аралашу теләге булдыру. 2.Диалогик сөйләмне үстерү. 3. Балаларга гаилә әгъзаларының исемнәрен өйрәтүне дәвам итү.	Әби, бабай, апа, абый, әти, әни, малай, кыз, ашый, уйный, утыра, матур, әйбәт, йоклый, солдат	1. Әти һәм абыйлар турында әңгәмә (рәсем карау) 2. Бармак уенын искә төшерү 3. Дидактик уен: “Мин әйтәм, син күрсәт” 4.Җыр тыңлау: “Солдат булам”		Гаилә әгъзалары рәсемнәре, CD диск “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4 яшь)№15
3.3	**Бабайга кунакка барабыз**	1.Гаилә әгзаларына хөрмәт хисе тәрбияләү. 2.Диалогик сөйләмне үстерүне дәвам итү. 3.Образлы фикер йөртергә өйрәтү.	-алма бир әле - мә алма -рәхмәт, кунакка барабыз, ипи, алма, пирог, груша, сөт, сок,аша,эч	1.Сюжетлы-рольле уен: ”Кибет” (күчтәнәч алу) 2 . Ситуация : “Кунакка барабыз” 3. Сүзле уен: “Нәрсә кирәк-сорап ал” (Сыйлану) 4. Бабайга шигырь сөйләү: “Үсәм”,”Чәбәк-чәбәк”		Ашамлык муляжлары,
ВАТАННЫ САКЛАУЧЫЛАР КӨНЕ						
Февраль	**Ватанны**	1. Балаларда көчле, кыю булырга	Очучы, шофер,	1. Әтиләр турында рәсемнәр		Рәсемнәр (һөнәр

IV атна **4.1**	**саклаучылар көне**	омтылыш тәрбияләү. 2. Сүз байлыгын үстерү. 3. Ватанны саклаучылар көне белән таныштыру.	солдат	карау, әңгәмә 2. Хәрәкәтле уен:“Каратист” 3. Җыр тыңлау:“Солдатлар”		иялəре), CD диск -“Туган телдә сөйләшәбез” (4-5 яшь), ХәзратоваФ.В. “Туган телдә сөйләшәбез”(3 -4 яшь)50нче бит
4.2	**Очучылар**	1. Очучы һөнәренә хөрмәт, патриотик хисләр тәрбияләү. 2. Сорауларга тулы фразалар белән җавап бирүләренә ирешү. 3. Самолетның өлешләрен, зурлыгын, формасын дөрес әйтергә өйрәтү.	Фуражка, солдат,очучы, самолет, кабина, койрык, канат, очып китте, очып килде	1. Темага кагылышлы рәсем карау 2. Самолет белән якыннан танышу 3. Хәрәкәтле уен: “Самолет” 4. Дидактик уен: “Мин әйтәм, син күрсәт”		Уенчык самолетлар ХәзратоваФ.В. “Туган телдә сөйләшәбез”(3-4 яшь)92нче бит
4.3	**Зәкия Туфайлованың “Шофёр булам” шигырен уку**	1. Шофёр хезмәтенә кызыксыну уяту. 2. Конкрет-образлы фикерләүләрен үстерү. 3. Шигырьнең эчтәлеге белән таныштыру.	Машина, руль, кабина, тәгәрмәч, кузов, шофёр	1.Ситуация : “Тылсымлы капчык” 2. Рәсем карау 3. Шигырь уку: “Шофёр булам” 4. .Сүзле уен: “Мин шофёр” 5. Җыр тыңлау: “Шофёр”		Тылсымлы капчык, уенчык машина,рәсемнәр, ХәзратоваФ.В. “Туган телдә сөйләшәбез”(3-4 яшь)39,162бит CD диск -“Туган телдә сөйләшәбез” (3-4 яшь)
СИГЕЗЕНЧЕ МАРТ						
Март	**Минем әнием**	1. Балаларда әниләргә карата	Кызым, ягымлы,	1.Җыр тыңлау:		“Тылсымлы

I атна **1.1**		жылы мөнәсәбәт, хөрмәт, мәхәббәт тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарын, хәтерен, сүзлек байлыгын үстерү. 3. Әниләр турында әңгәмәдә катнашырга, ягымлы сүзләр әйтә белергә өйрәтү.	йомшак куллы, акыллым, кояшым, җимешем, матурым	"Әниләр бәйрәме" 2.Уен ситуациясе: "Тылсымлы сандык" (Ягымлы сүзләр әйтү) 3. Шигырь ятлау: "Әни сүзе"		сандык", CD диск: "Туган телдә сөйләшәбез" (3-4 яшь) Хәзратова Ф.В. "Туган телдә сөйләшәбез" (3-4 яшь) 170нче бит
1.2	**Кояш гомере телим мин, әнием, синңа!**	1. Әниләргә мәхәббәт һәм аларга ярдәм итү теләге тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарын, хәтерен үстерү. 3. Балаларның әниләр бәйрәме турындагы белемнәрен киңәйтү.	Әнием, әниләр бәйрәме, ашарга пешерәләр, кер юалар, савытлар юалар,	1.Әниләр бәйрәме турында. рәсемнәр карау,әңгәмә 2. Шигырь сөйләү: "Әни сүзе" 3. Ял минуты "Кер юабыз"; 4. Җыр тыңлау: "Җырлыйм әнием турында"		Әниләренең фотолары, CD диск : "Туган телдә сөйләшәбез" (3-4 яшь) №17
1.3	**Без әнигә булышабыз**	1. Өлкәннәргә булышу теләге тудыру. 2. Логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Яңа сүзләр өйрәнү.	Тәлинкә, чынаяк, чәйнек, кашык -алма бир әле -мә алма,аша -рәхмәт	1. Уен ситуациясе: "Кунаклар көтәбез" 2. Өстәл әзерләү 3. Дидактик уеннар: "Нәрсә җитми?" "Нәрсә артык?" 4.Сыйлану		Уенчык савыт-сабалар, ашамлык муляжлары
СИГЕЗЕНЧЕ МАРТ						
Март II атна **2.1**	**Әбигә кунакка барабыз**	1. Әдәплелек тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарын, диалогик сөйләмнәрен үстерү. 3. Тәрбиячeнең сорауларына	Әдәпле, тәртипле, -нәрсә кирәк? -конфет кирәк. -мә,әби,конфет	1. Кунакта үз-үзеңне тоту кагыйдәләре турында әңгәмә уздыру 2..Сюжетлы-рольле уен: "Кибет" (кучтәнәч алу)		Өстәл, самовар, ашамлык муляжлары: конфетлар, , алма,ипи,пирог

		дөрес җавап бирүләренә ирешү.	-рәхмәт . -чәй бир әле, -мә чәй,эч, -рәхмәт.	3.Ситуация : "Кунакка барабыз" 4. Сүзле уен: "Нәрсә кирәк-сорап ал" (Сыйлану) 5. Әбигә шигырь сөйләү: "Үсәм"		, чәй,сөт,...
2.2	**Мин - әнинең ярдәмчесе**	1. Әниләргә ярдәм итү теләге, тырышлык, пөхтәлек тәрбияләү. 2. Диалогик сөйләмнәрен үстерү. 3. Бирелгән сорауларга җавап бирергә өйрәтү.	Киям, бәйлим, юам, булышам,чиста, Пычрак -кашык чиста? -юк,пычрак -мә кашык ю	1.Әңгәмә: Сез әниләргә ничек булышасыз? 2.Сүзле уен:"Чиста,пычрак" 2. Шигырь сөйләү: "Әни сүзе" 3.Сүзле уен: "Үсәм" (хәрәкәтләр белән) 4. Җыр тыңлау, җырлау: "Җырлыйм әнием турында"		CD диск "Туган телдә сөйләшәбез" (3-4 яшь) №17
2.3	**Азат кунак чакыра**	1. Карый һәм тыңлый белү әдәбе тәрбияләү. 2.Өйрәнгән сүзләрне сөйләмдә ныгыту. 3. Бәйләнешле сөйләм күнекмәләре булдыру.	-Мә, алма аша, -рәхмәт, -мә, чәй эч,	Анимацион сюжет карау: «Азат кунак чакыра" Уен ситуациясе: "Иптәшеңне сыйла"		Ашамлык муляжлары, DVDдиск-проект "Минем өем"№4
КЫРГЫЙ ХАЙВАННАР						
Март III атна **3.1**	**Урманда**	1. Татарча сөйләшү теләге уяту. 2. Сүз байлыгын үстерү. 3. Балаларны кыргый хайваннар белән таныштыру.	Урман, бүре, төлке, агачлар, чәчәкләр, җиләкләр,гөмбәләр	1.Урман сүрәтләнгән рәсем карау,әңгәмә. Сораулар: -Урманда нәрсәләр үсә? -Нинди хайваннар яши? -Алар нишлиләр? 2.Кыргый хайваннар белән танышу 3.Берлек,күплек саннарда әйтергә өйрәнү		Урман сүрәтләнгән рәсем,уенчык кыргый хайваннар (рәсемнәр)

				4.Хәрәкәтле уен: “Төлке белән тавыклар”		
3.2	**Аю белән куян**	1. Кыргый хайваннарга кызыксыну уяту. 2.Логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Балаларны кыргый хайваннар белән таныштыруны дәвам итү.	Куян, Колагы озын, Койрыгы кыска, Йомшак, кишер ярата Аю зур Колагы кечкенә йомшак Җиләк ярата	1.Уен ситуациясе: ”Хайваннар адашканнар” (Йорт хайваннары арасында аю, куян күренә. Йорт хайваннары тарала,ә аю белән куян кала) 2.Аю,куян белән танышу 3.Уен: “Мин әйтәм-син күрсәт” (куян сикерә,аю йөри...) 4.Хәрәкәтле уен: “Аю-бүре”		Уенчык аю,куян, эт,песи,сыер, кәҗә. К.В. Закирова, Л.Р. Мортазина “Әй уйныйбыз, уйныйбыз...”, 49 нчы бит.
3.3	**Өч аю әкияте**	1. Татарча сөйләмгә күнектерү. 2.Өйрәнелгән сүзләрне сөйләмдә ныгыту. 3. Рус халык әкияте белән таныштыру.	Бик зур аю Зур аю Кечкенә аю Тәлинкә Кашык	1.Анимацион сюжет карау: “Өч аю”,әңгәмә 2.Уен: “Кем анда?” 3.Дидактик уен: “Зур аюга-зур тәлинкә”... 4.Хәрәкәтле уен: “Аю-бүре”		DVDдиск: проект ”Уйный-уйный үсәбез”№7, төрле зурлыктагы уенчык аюлар,савыт-сабалар
ӘКИЯТТӘ КУНАКТА						
Март Iv атна **4.1**	**“Теремкәй” рус халык әкиятен сөйләү**	1. Халык иҗатына кызыксыну тәрбияләү. 2.Күрү хәтерен үстерү. 3. Сюжетны эзлеклеген күзәтә белергә өйрәтү.	Тычкан Бака Куян Төлке Бүре Аю	1.Өстәл театры 2.Магнитлы тактада сюжетның эзлеклеген билгеләп чыгу 3.Балалар белән берлектә әкиятне уйнау (битлекләр таратыла)		Әкияткә кечкенә өстәл театры, магнитлы такта , битлекләр
4.2	**Кыргый хайваннар**	1. Балаларда үзара аралашу теләге булдыру. 2.Балаларны кыргый хайваннар турындагы белемнәрен киңәйтү.	Куяннар Төлкеләр Бүреләр Аюлар	1.Хайваннар турында табышмаклар әйтү 2.Дидактик уен: “Нәрсә артык?” 3.Берлек,күплек саннарда		Рәсемнәр, битлекләр

		3. Хайваннарның атамаларынберлек,күплек санда әйтергә өйрәтү.	Колагы озын, койрыгы кыска, йомшак, кишер ярата. Нәрсә ул?	әйтергә өйрәнү 4.Хәрәкәтле уен: “Төлке белән тавыклар”		
4.3	**“Төлке,куян һәм этәч” әкиятен сәхнәләштерү**	1.Дуслык хисләре тәрбияләү. 2.Сәнгатьле сөйләм үстерү. 3. Сюжетның үсешен күзәтергә,әкиятнең эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирергә өйрәтү.	Нигә елыйсың? Елама,Куян! Мин аны куып чыгарырмын. Эт,аю,этәч,төлке	1. Табышмаклар әйтү (төлке,куян,этәч) 2.Өстәл театры. Әңгәмә 4.Кабатлана торган фразаларны ,аваз ияртемнәрен кабатлау 5.Хәрәкәтле уен: “Төлке һәм этәчләр”		Өстәл театры өчен атрибутлар, битлекләр. ХәзратоваФ.В. “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4яшь) 56нчы бит

Яз						
Апрель I атна **1.1**	**Урамда яз**	1. Шатлык хисләре уяту. 2.Күзәтүчәнлекне һәм күзаллауны үстерү. 3. Язгы күренешләр белән таныштыру.	Яз Тамчы тама Кояш җылыта Кар эри	1.Шигырь тыңлау:”Яз” 2.Яз турында әңгәмә 3. Хәрәкәтле уен: “Кояш-болыт” (кояш-йөриләр, болыт-туктыйлар) 3.Җыр тыңлау:”Язгы тамчы” (Балалар бииләр)		CD диск-“Туган телдә сөйләшәбез” (3-4яшь)№21, язгы күренешләр, ХәзратоваФ.В. “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4яшь) 56нчы бит
1.2	**Яз җитте**	1. Табигать матурлыгына соклану хисе тәрбияләү. 2.Сөйләм телен үстерү. 3.Табигатьтәге үзгәрешләрне күрә,күргәннәрне сөйли	Яз Тамчы тама Кояш җылыта Кар эри	1.Магнитлы тактада “Яз” рәсемен ясау 2.Уен: “Яз килсен өчен нәрсә кирәк?” (кояш кирәк,...) 3.Кояш чакыру:		Магнитлы такта, ”Яз”рәсемен ясау өчен рәсемнәр, зонт,

		белергәөйрәтү.		Кояш чык,чык,чык,... 4.Хәрәкәтле уен: “Кояш,болыт,яңгыр”		“Балачак аланы” 88нче бит
1.3	**Яз җыры**	1.Җыр эчтәлегенә туры китереп, сорауларга җавап бирергә өйрәтү. 2.Хәтер сәләтен үстерү. 3. Күтәренке кәеф булдыру.	Кошлар Яз,яз,яз житә. Тәрәзәне ачтылар. Тып-тып,тып итә Эре,эре тамчылар.	1.Тәрәзә аша табигатьне күзәтү 2.Сорауларга җаваплар бирү 3. Җыр өйрәнү: “Яз житә” 5.Хәрәкәтле уен: “Житез кошлар” (Хәзратова Ф.В.188бит)		рәсемнәр, кош битлекләре CD диск- “Туган телдә сөйләшәбез” (2-3яшь)№62
Яз						
Апрель II атна **2.1**	**Кояш чык,чык...**	1. Дөрес сөйләм күнекмәләрен тәрбияләү. 2. Күзәтүчәнлекне һәм күзаллауны үстерү. 3.Сүзләрне,фразаларны сөйләмдә активлаштыру.	Тамчылар Тып-тып итә Матур Сары Җылы Зур	1.Уен ситуациясе: “Кояшны чакыру” 2.Сүзле уен:“Кояшны макта” 3.Җыр җырлау: “Яз житә” 4.Хәрәкәтле уен: “Кояш,болыт,яңгыр”		Кояш,болыт, яңгыр рәсемнәре,зонт
2.2	**Язгы күренешләр**	1. Татарча сөйләшү теләге тудыру. 2.Фикерләү сәләтен үстерү. 3. Яз темасына кагылышлы сүзләрне ,грамматик конструкцияләрне сөйләмдә ныгыту.	Тамчы тама Кояш җылыта Кар эри Тамчылар Тып-тып итә	1.Табышмак әйтү (яз) 2.Дидактик уен: ”Минем сөйләвем буенча тап”(язны табу) 3.Сүзле уен:”Мин башлыйм,син дәвам ит” (кар...,тамчы...,һ.б.) 4.Җыр җырлау: “Яз житә”		Төрле ел фасыллары сүрәтләнгән рәсемнәр,
2.3	**Ак аю кунакка килгән**	1. Табигатькә сак караш тәрбияләү .	Ак аю Барлык өйрәнелгән	1. Уен ситуациясе: “ Ак аю кунакка килгән”		Уенчык ак аю, яз рәсеме,

		2.Логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Темага кагылышлы сүзлек запасын тулыландыру.	сүзләр	2.Ак аюга яз турында сөйләү: -кояшны чакыру -яз турында сөйләү (җөмлә төзү) -хәрәкәтле уен: “Кояш-болыт-яңгыр” - Җыр җырлау: “Яз җитә” 3.Ак аюны сыйлау		ашамлык муляжлары,зонт
Яз						
Апрель III атна **3.1**	**Кошлар**	1. Дуслык мөнәсәбәтләре тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарын, диалогик сөйләмнәрен үстерү. 3. Яңа сүзләр хисабына суз байлыгын арттыру.	Карга Чыпчык Тукран мин чыпчык, мин карга	1.Рәсем карау. 2. Табышмак әйтәм-җавап тап: -Зур,кара,кычкыра кар-кар -Тук-тук тукылдый -Чырык-чырык чыркылдый 3.Дидактик уен:”Нәрсә юк?” 4.Уен:”Син нинди кош яратасың? (туп белән) 5.Хәрәкәтле уен: “Песи һәм кошлар”		Кошлар рәсеме, туп,битлекләр
3.2	**Х.Вахитның “Уңган сыерчык” шигырен уку**	1. Кошларга карата мәрхәмәтлелек хисе тәрбияләү. 2.Диалогик сөйләмне үстерү. 3. Кошлар турындагы белемнәрен тирәнәйтү.	Сыерчык,оя, жырлый	1.Дидактик уен:”Әйе,юк” (кош исемнәрен кабатлау) 2.“Уңган сыерчык” шигырен уку,әңгәмә 3. Хәрәкәтле уен: “Песи һәм кошлар”		Кошлар рәсеме, Битлекләр, “Балачак аланы” 82нче бит
3.3	**Без уйныйбыз**	1.Күтәренке кәеф булдыру. 2. Балаларда мөстәкыйллек, сәнгатьле башкару осталыгы үстерү.	-Зур,кара,кычкыра кар-кар -Тук-тук тукылдый -Чырык-чырык	1. Уен ситуациясе: “Кояшны чакыру” 2. Табышмак әйтәм-җавап тап 3.Җыр җырлау “Яз җитә”		Кояш,болыт рәсемнәре CD диск

		3.Сүзбайлыгын активлаштыру.	чыркылдый	4.Хәрәкәтле уен: “Песи һәм кошлар”		
Бәйрәмнәр						
Апрель IV атна 1.1	**Бәйрәмгә барабыз**	1. Күтәренке кәеф булдыру. 2.Матурлыкны күрә,шатлана белергә өйрәтү. 3. Балаларга “бәйрәм” төшенчәсен аңлату.	бәйрәм	1.Баларга “бәйрәм” төшенчәсен аңлату 2.Бәйрәмдә үз-үзеңне тоту кагыйдәләрен искә төшерү 3.Бәйрәм карау		
1.2	**“Балалар бакчасында бәйрәм”дигән зур рәсем карау**	1. Балаларда рухи күтәренкелек тәрбияләү. 2.Бәйләнешле сөйләм үстерү. 3. Рәсемнең төп идеясен аңларга ярдәм итү.	Бәйрәм,җыр,бию шигырь	1.Алдагы шөгыльдә караган бәйрәмне искә төшерү 2.Рәсем карау 3. Җырлы-биюле уен: “Карусель” 4. .Балалар теләге буенча уен уйнау		Зур рәсем, CD диск: проект “Минем өем” №47, уен атрибутлары
1.3	**“Урманда зур концерт” -анимацион сюжет карау**	1 Татарча сөйләшергә теләк тудыру. 2.Балаларның сөйләм күнекмәләрен активлаштыру. 3. Образлы фикер йөртергә өйрәтү.	җырлый,бии, шигырь сөйли, концерт	1.Анимацион сюжет карау 2.Әңгәмә 3. Балалар теләге буенча уен уйнау		DVDдиск:проект ”Без инде хәзер зурлар,мәктәпкә илтә юллар”

Җәй

Май I атна **1.1**	**Автобуста сәяхәт**	1. Тере һәм тере булмаган табигатькә кызыксыну уяту. 2.Балаларның игътибарын, хәтерен үстерү. 3.Йорт хайваннары,кошлар турындагы белемнәрне тирәнәйтү.	Чәчәкләр,агачлар, чыпчык,карга, тукран,куян,аю, песи,эт,сыер,кәҗә, бер-күп -тычкан тота,сөт эчә,мияулый.	1.Ситуация: "Сәяхәткә барабыз" Iтукталыш-Урман аланы: -сулыш гимнастикасы -тирә-юньне күзәтү - дидактик уен:"Нәрсә юк?" "Нәрсә турында сөйлим?" II тукталыш- Авыл: -табышмаклар әйтү - дидактик уен:"Нәрсә юк?" "Ничек кычкыра?" III тукталыш-Балалар бакча-сы		Сюжетлы-рольле уен өчен атрибутлар,авыл макеты,агачлар, чәчәкләр,уенчыклар ХәзратоваФ.В. "Туган телдә сөйләшәбез" (3-4яшь) 101нче бит
1.2	**Җ. Тәрҗемановның "Кикрикүк" шигырен уку**	1. Әдәби әсәргә кызыксыну тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарын, диалогик сөйләмнәрен үстерү. 3. Аерым фразаларны кабатларга һәм аваз ияртемнәрен дөрес әйтергә өйрәтү.	Иртә,кич(көн,төн), әтәч,каз,үрдәк, -Иртән иртүк тора, Барысын да уята. Уйныйбыз, йоклыйбыз	1.Ситуация:"Тылсымлы капчык"(әтәч) 2.Шигырь уку 3.Рәсемнәр карау-әңгәмә 4.Дидактик уен: "Иртә-кич"(Көн-төн) (көн-уйныйбыз,төн-йоклыйбыз) 5. .Шигырьне кабатлап уку		Тылсымлы капчык,рәсемнәр ХщзратоваФ.В. "Туган телдә сөйләшәбез" (3-4яшь) 195нче бит
1.3	**Мультфильмда кунакта**	1. Карый һәм тыңлый белү әдәбе тәрбияләү. 2.Сөйләм үрнәкләрен истә калдыру. 3. Мультфильмның төп идеясен аңларга ярдәм итү.		1.Мультфильм карау: "Гав исемле мәче баласы" 2. Мультфильм эчтәлеге буенча әңгәмә		DVDдиск: Татар телендә мультфильмнар №1
			Җәй			

Май II Атна 2.1	М.Мазуновның “Кәҗә”шигырен уку	1. Хайваннарга карата кайгыртучанлык хисләре тәрбияләү . 2.Бәйләнешле сөйләм үстерү. 3. Сорауларга җавап бирергә өйрәтү.	Кәҗә,кәбестә	1.Ситуация: ”Тылсымлы капчык” 2. Шигырь уку 3. Рәсемнәр карау-әңгәмә 4.Шигырьне кабатлап уку 5.Кәҗәне сыйлау 5.Хәрәкәтле уен “Кәҗә һәм балалар”		ХәзратоваФ.В. “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4яшь) 197нче бит, Уенчык кәҗә, кәбестә муляжы, тылсымлы капчык,битлек
2.2	“Кәҗә һәм кәҗә бәтиләре”рәсемен карау	1. Тулы җавап бирергә омтылыш тәрбияләү. 2.Диалогик сөйләмне үстерү. 3. Рәсемнең эчтәлеген сөйләргә өйрәтү.	Кәҗә, кәҗә бәтиләре, мөгез, сакал, койрык, тәпи, зур,кечкенә, матур,йомшак	1.Рәсем карау 2.Әңгәмә (сорау-җавап) 3.Дидактик уеннар: “Бу нәрсә?” “Ул нинди?” “Дөрес әйт!” 4.Уен: “Кәҗәләр”		“Кәҗә һәм кәҗә бәтиләре”рәсеме битлекләр , ХәзратоваФ.В. “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4яшь) 58нче бит
2.3	Чәчәкләр-тормыш яме	1. Чәчәкләргә сакчыл караш тәрбияләү. 2.Иҗади фикер үстерү. 3. Чәчәкләрне төсләре буенча аерырга өйрәтү.	Сары чәчәк (тузганак),сирень, шомырт чәчәкләре,	1.Ситуация: “Урман аланына сәяхәт” 2.Дидактик уеннар: “Бу нәрсә?”,“Ул нинди?”, “Күбәләк кайсы чәчәккә кунган?” 3.Хәрәкәтле уен: “Күбәләк һәм чәчәкләр”		Чәчәкләр (рәсемнәр), чәчәк битлекләре, күбәләк
			Җәй			
Май III	**Матур җәй кил безгә**	1. Табигатькә сакчыл караш тәрбияләү.	Агачлар(чыршы, каен),	1.Җәй айларына багышланган рәсемнәр карау		Җәй рәсемнәре, чәчәк

Атна **3.1**		2.Күзәтүчәнлекне үстерү. 3. Ел фасылларын өйрәнүне дәвам итү.	чәчәкләр(сары чәчәк,сирень, шомырт чәчәкләре) җәй	2.Дидактик уеннар: “Аерып ал”, “Бу нәрсә? 3.Хәрәкәтле уен: “Күбәләк һәм чәчәкләр”		битлекләре, күбәләк
3.2	**Мин җәйне яратам**	1. Табигатькә сакчыл караш тәрбияләү. 2.Диалогик сөйләмне үстерү. 3. Фигыльләрне сөйләмдә кулллануларын активлаштыру.	Күбәләк, бал корты, черки, урман, агачлар, бер,күп	1.Җәй турында шигырь уку 2.Бөҗәкләр турында әңгәмә 3.Дидактик уен: “Бер-күп” 3.Хәрәкәтле уен: “Аю һәм бал кортлары”		Җәй һәм бөҗәк рәсемнәре, битлекләр , ХәзратоваФ.В. “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4яшь) 103нче бит
3.1	**“Карга” эндәшен уку**	1.Шигырьне дөрес интонация белән сөйләүләренә ирешү 2.Конкрет-образлы фикерләүне үстерү. 3.Кошлар турындагы белемнәрен тирәнәйтү.	Карга,чебиләр, тавык	1.Ситуация: :”Тылсымлы тартма” 2.Рәсемнәр карау-әңгәмә 3. “Карга”эндәшен уку 4.Хәрәкәтле уен: “Карга,тавык һәм чебиләр”		Карга рәсеме, уенчык чебиләр, тавык, тавык битлеге, ”Балачак аланы” 28нче бит
			Җәй			
Май **IV** **атна** **4.1**	Саф һавада	1. Туган як табигатенә мәхәббәт тәрбияләү.. 2.Тулы җөмләләр белән сөйләшүгә ирешү. 3. Җәй темасына алынган белемнәрне системалаштыру	Агачлар, чәчәкләр, күбәләкләр, кояш, яңгыр, 1,2,3,4,5,	Табигать почмагына сәяхәт: -Бу нәрсә? - Ул нинди? - Сана. - Нәрсә юк? Һ.б. Хәрәкәтле уен:		Уеннар өчен кирәкле атрибутлар

			кошлар	“Кояш һәм яңгыр” (бал кортлары,чыпчыклар,...)		
4.2	Экология сукмагы буенча сәяхәт	1. Табигатькә сакчыл караш тәрбияләү. 2.Тирә-юньдәге үсемлекләр турындагы күзаллауларын ныгыту. 3. Тулы җөмләләр белән сөйләшергә күнектерү	Барлык өйрәнелгән сүзләр	1.Балалар бакчасы буйлап сәяхәт 2.Юлда очраган үсемлекләрне карау,атау 3.Уен: “Чәчәкләр,агачлар, күбәләкләр” (агачлар биек-кулларны күтәрәләр,...)		Уеннар өчен кирәкле атрибутлар
4.3	Без уйныйбыз	1. Үзара дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү 2..Уеннар ярдәмендә балаларның сөйләм дәрәҗәсен үстерү. 3. Барлык өйрәнелгән сүзләрне активлаштыру.	Барлык өйрәнелгән сүзләр	1. Дидактик уен: “Бер-күп” 2. Хәрәкәтле уеннар: “Кояш һәм яңгыр” “Аю һәм бал кортлары” “Күбәләк һәм чәчәкләр” һ.б.		Уеннар өчен кирәкле атрибутлар

Татар балаларының ана телен үзләштерү дәрәҗәсен билгеләү
(икенче кечкенәләр төркеме)

№	**Баланың исеме, фамилиясе**	**Сүз байлыгы** **Бу кем?** **Бу нәрсә?**	**Сөйләмнең грамматик ягы**		**Уеннарда катнашу**	**Аваз культурасы** **Минем кебек әйт**	**Бәйләнешле сөйләм**		**Баллар**	**Дәрәҗә**
			Нәрсә эшли?	**Нинди?**			**Үзең турында сөйләү (син кем?)**	**Рәсем буенча әңгәмә (сорау-җавап)**		

Нәтиҗәләрне бәяләү	
Югары дәрәҗә 17-21 балл	**Бала сөйләмдә актив, аралаша.**
Уртача дәрәҗә 12-16 балл	**Аңлый, тәрбияче ярдәмендә аралаша.**
Уртачадан түбән дәрәҗә 1-11 балл	**Аңлый, сөйләшми.**

2.3.2. Концепция и содержание УМК «Говорим по-татарски»(авторы Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р.С.) для детей 4-7 лет

Основные задачи:

- формирование первоначальных умений и навыков практического владения татарским языком в устной форме,
- формировать мотивацию учения ребенка, активизировать в речи слова обозначающие предмет, признак предмета и действие;
- способствовать умению составлять небольшие рассказы по серии ситуативных картинок с одним действующим лицом, сюжетной картине или из личных наблюдений ребенка.

Проект состоит из трех частей:

- «Минем өем» *(для средней группы),*
- «Уйный-уйныйүсәбез» *(для старшей группы),*
- «Мәктәпкә илтә юллар» *(для подготовительной к школе группы).*

1. Проект "Минем өем" (4-5 лет)

Активные слова: әти, әни, кыз, малай, мин, исәнмесез, сау булыгыз, исәнме, эт, песи, әйе, юк, сау бул, әби, бабай, әйбәт, ипи, алма, сөт, чәй, рәхмәт, мә, тәмле, кил монда, утыр, бир, аша, эч, туп, зур, кечкенә, матур, курчак, куян, аю, хәлләр ничек, уйна, пычрак, чиста, ю, бер, ике, өч, дүрт, биш (49 сүз)

Речевой образец: утырыгыз, бу кем?, кем юк?, син кем?, кем анда?, басыгыз, ал, ничә? нинди? (13 сүз)

Содержание проекта состоит из следующих тем:

Семья/Гаилә
Продукты/Ашамлыклар
Игрушки/Уенчыклар
Счет до 1-5/1-5кә кадәр саннар

2. Проект "Уйный – уйный үсәбез". (5-6 лет)

Активные слова: кишер, нинди, баллы, ничә, суган, бәрәңге, алты, җиде, сигез, тугыз, ун, кыяр, кәбестә, кызыл, сары, яшел, кирәк, юа, нәрсә кирәк, аш, ботка, кашык, тәлинкә, чынаяк, зәңгәр, күлмәк, чалбар, ки, сал, йокла, бит, кул, өстәл, урындык, карават, яратам, бар (38 сүз)

Речевой образец: бу нәрсә?, хәерле көн, нәрсә бар? күп (7 сүз).

Содержание проекта состоит из следующих тем:

Овощи/Яшелчәләр
Продукты/Ашамлыклар
Посуда/Савыт- саба
Одежда/Киемнәр
Личная гигиена/Шәхси гигиена
Мебель/Өй җиһазлары
Праздник "День рождения"/Бәйрәм "Туган көн"
Праздник "Сабан туй"/Бәйрәм "Сабан туй"

3. Проект"Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар".(6-7 лет)

Активные слова: син кем, хәерле көн, тычкан, бу кем? бу нәрсә? нишли?, йоклый, утыра, ашый, эчә, нишлисең?, ашыйм, эчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың?, син нишлисең?,сикер, сикерәм, сикерә, йөгерә, төлке, йөгер, йөгерәм, чәк-чәк, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, әтәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, бии, биим, ак, кара, җырла, җырлыйм, зур рәхмәт, китап укый, рәсем ясыйм, укыйм, дәфтәр, нәрсә яратасың?(пассив сүз)

Проектның эчтәлеге уртанчылар, зурлар төркемендә өйрәнгән сүзләргә таянып аралашуга корылган.

Календарное планирование представлено в методическом пособии "Планирование деятельности по обучению дошкольников татарскому языку", автор Зарипова З.М. и др., Казань: Татарское республиканское издательство "ХЭТЕР", 2018г.:

- для детей средней группы 4- 5 лет –страницы 4-57;
- для детей старшей группы 5- 6 лет –страницы 58-89;
- для детей подготовительной группы 6- 7 лет –страницы 90-168.

2.3.3. Концепция и содержание УМК «Туган телдә сөйләшәбез» (авторы Хазратова Ф.В., Зарипова З.М.)

Речевую деятельность можно передать в следующих положениях:

- речь ребенка развивается в ходе генерализации (обобщения) языковых явлений, восприятия речи взрослых и собственной речевой активности;
- язык и речь представляют собой своеобразный «узел», в который «сплетаются» различные линии психического развития – развитие мышления, воображения, памяти, эмоций;
- ведущим направлением в обучении родному языку является формирование языковых обобщений и элементарного осознания явлений языка и речи;
- ориентировка ребенка в языковых явлениях определяет условия для самостоятельных наблюдений за языком, для саморазвития речи, придает речи творческий характер.

Речевое развитие проходит в три этапа

I этап

Довербальный - приходится на первый год жизни. В этот период в ходе довербального общения с окружающими складываются предпосылки развития речи. Ребенок не умеет говорить. Но складываются условия, обеспечивающие овладение речью ребенком в последующем. Такими условиями является формирование избирательной восприимчивости к речи окружающих - предпочтительное выделение ее среди других звуков, а также более тонкая дифференцировка речевых воздействий по сравнению с другими звуками. Возникает чувствительность к фонематическим характеристикам звучащей речи. Довербальный этап развития речи завершается пониманием ребенком простейших высказываний взрослого, возникновением пассивной речи.

II этап

Переход ребенка к активной речи. Он приходится обычно на 2 год жизни. Ребенок начинает произносить первые слова и простейшие фразы, развивается фонематический слух. Большое значение для своевременного овладения ребенком речью и для нормального темпа ее развития на первом и втором этапах имеют условия общения со взрослым: эмоциональный контакт между взрослым и ребенком, деловое сотрудничество между ними и насыщенность общения речевыми элементами.

III этап

Совершенствование речи как ведущего средства общения. В ней все точнее отражаются намерения говорящего, все точнее передается содержание и общий контекст отражаемых событий. Происходит расширение словаря, усложнение грамматических конструкций, четче становится произношение. Но лексическое и грамматическое богатство речи у детей зависит от условий их общения с окружающими людьми. Они усваивают из слышимой ими речи только то, что необходимо и достаточно для стоящих перед ними коммуникативных задач.

Основные задачи обучения родному языку	
Словарная работа	1. В первую очередь, за счёт общеупотребляемой лексики (название предметов, их действия, свойства и др.) обогащается словарь. 2. Конкретизация словаря. Показать пример, многократно повторять слова. 3. Активизация словаря.
Звуковая культура речи	Речевое дыхание, развитие артикуляционного аппарата, слуховое восприятие и другие компоненты.
Работа по воспитанию	
Ознакомление с художественной литературой и с народным творчеством	1. Формирование целостного восприятия мира. 2. Развитие эстетического вкуса и восприятия литературных произведений.

2.4. Перспективный план взаимодействия с семьями воспитанников

№	Виды деятельности	Время
1	Беседы с родителями детей младшей группы ДОУ о необходимости привития любви к своему родному – татарскому языку подрастающему поколению.	Сентябрь
2	Анкетирование родителей вновь поступивших детей татарской национальности младшего возраста	Сентябрь
3	Участие в еодготовке утренников, посвященных осени (заучивание стихов)	Октябрь
4	Консультация "Мы изучаем татарский язык"	Октябрь
5	Памятка "Создание языковой среды в семье"	Ноябрь
6	Консультации родителям ДОУ по обучению детей татарскому, (родному языку): "Использование УМК в домашних условиях"	Декабрь
7	Подготовка к празднованию Нового года (заучивание стихотворений ,слов песен, подготовка атрибутов)	Декабрь
8	Консультация: «ИКТ игры и интернет ресурсы в обучение детей татарскому и родному языку».	Февраль
9	Консультация "Ознакомление с традициями, культурой и бытом татарского народа и народов РТ" (к Дню Родного языка)	Февраль
10	Подготовка празднования праздника "8-е Марта" (заучивание стихов, слов песен, изготовление атрибутов)	Март
11	Вовлечение родителей в совместную образовательную деятельность: поделки и рисунки по произведениям Габдуллы Тукая	Апрель
12	Совместные рисунки по анимационным сюжетам (УМК)	Май
13	Дни открытых дверей, образовательная деятельность	Май

2.5.Особенности традиционных событий, праздников, мероприятий

В целях выполнения Закона "О государственных языках РТ и других языках в Республике Татарстан", а также сохранения татарских национальных традиций, согласно годового плана ДОО, проводятся следущие мероприятия: «Сөмбелә», «Туган тел көне», «Нәүрүз», "Карга боткасы",«Сабантуй». Тематические недели, посвященные дням рождения татарских поэтов Г. Тукая и М. Джалиля, включают в себя тематические НОД, экскурсии в Республиканскую детскую национальную библиотеку. Выставки детских работ по произведениям поэтов и иллюстраций к их произведениям способствуют углублению знаний детей и воспитанию живого интереса к творчеству татарских поэтов. В традиционные утренники, посвященные Новому году и 8 марта, для каждой возрастной группы включаются стихи, песни на татарском языке в соответствии возрастным особенностям детей.

III. ОРГАНИЗАЦИОННЫЙ РАЗДЕЛ

3.1. Материально – техническое обеспечение

Шкаф для используемых пособий, игр, игрушек, муляжей, атрибутов и прочего материала
Дидактические, раздаточные, демонстрационные, диагностические материалы
Дидактические игры
CD-диски с мультфильмами на татарском языке
Различные виды театров, материалы для театрализованных игр
Аудиозаписи, анимационные, интерактивные игры

Комплекты видеоматериалов (телепередачи, учебные анимационные сюжеты) (в электронном виде):
Сказки на тат.яз(в электронном виде)
Аудиозаписи танцевальных мелодий «Танцы народов Поволжья»

Развивающая предметно-пространственная среда

ТРЕБОВАНИЯ
к уголкам «Туган җирем Татарстан» - «Край родной мой Татарстан»
Младшие группы (3 - 4 года)

Группы с обучением и воспитанием на татарском языке	Группы с обучением и воспитанием на русском языке
Ознакомление с культурой народов Поволжья (этнокультурная региональная составляющая)	
1. Куклы в татарской, русской национальной одежде (мальчик и девочка)	1. Куклы в татарской, русской национальной одежде (мальчик и девочка)
2. Информационный и наглядный материал о родном городе (альбом, книги, набор открыток, 3-4 иллюстрации в формате А–4, информация к ним).	2. Информационный и наглядный материал о родном городе (альбом, книги, набор открыток, 3-4 иллюстрации в формате А–4, информация к ним).
3. Художественная литература на родном языке, содержание которой соответствует возрастным особенностям детей.	3. Художественная литература (перевод татарских народных сказок и произведений татарских писателей).
4. Иллюстрации к татарским, русским народным сказкам и произведениям татарских писателей.	4. Иллюстрации к татарским, русским народным сказкам и произведениям татарских писателей.
5. Портрет Г. Тукая.	
Закрепление пройденного материала УМК	
Материалы по обучению детей татарской национальности родному языку – УМК для детей 2-4 лет “Туган телдә сөйләшәбез” (Говорим на родном языке), Хазратова Ф.В., Шарафутдинова З.Г., Хабибуллина И. Ж.	
1. CD – диски «Туган телдә сөйләшәбез» 3-4 года. 2. Иллюстрации, картины к УМК «Туган телдә сөйләшәбез». 3. Дидактические, настольные, словесные, ИКТ- игры (разработанные педагогами) по УМК «Туган телдә сөйләшәбез».	
2. Иллюстрации, картины к УМК «Туган телдә сөйләшәбез».	

3. Дидактические, настольные, словесные, ИКТ- игры (разработанные педагогами) по УМК «Туган телдә сөйләшәбез».	
Материалы для обеспечения современного уровня организации обучения детей дошкольного возраста государственным языкам РТ и ознакомления с культурой народов Поволжья	
1. Вновь созданные мультфильмы объединения « Татармультфильм». **2. Мультфильмы, созданные по произведениям Габдуллы Тукая.** **3. Мультипликационные фильмы студии «Союзмультфильм» на татарском языке (в 5-х частях).** **4. DVD, CD – материалы, поступившие с Министерства РТ.** **5. Материалы телепередачи канала ТНВ «Әкият илендә» – «В мире сказок», созданный для детей дошкольного возраста в целях обучения детей разговорной речи.**	
На официальном сайте МИНИСТЕРСТВА ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ http://mon.tatarstan.ru/ в разделе «Дошкольное образование» размещены новые материалы по обучению детей двум государственным языкам в дошкольных образовательных учреждениях.	

Средние группы
(4-5 лет)

Группы с обучением и воспитанием на татарском языке	Группы с обучением и воспитанием на русском языке
Ознакомление с культурой народов Поволжья (этнокультурное региональное составляющее)	
1. Куклы в татарской и русской национальной одежде (мальчик и девочка).	1.Куклы в татарской и русской национальной одежде (мальчик и девочка).
2. Информационный и наглядный материал о родном городе (альбомы, книги, набор открыток, 4-5 иллюстраций в формате А–4, информация к ним).	2. Информационный и наглядный материал о родном городе (альбомы, книги, набор открыток, 4-5 иллюстраций в формате А–4, информация к ним).
3. Информационный и наглядный материал о родном крае (животный, растительный мир – (альбомы, книги, набор открыток, иллюстрации в формате А–4).	3. Информационный и наглядный материал о родном крае (животный, растительный мир – (альбомы, книги, набор открыток, иллюстрации в формате А–4).
4. Информационно- иллюстративный материал о России, Татарстане (столицы: Москва, Казань) (образцы орнаментов татарского и русского народа, дидактические, подвижные игры).	4. Информационно-иллюстративный материал о России, Татарстане (столицы: Москва, Казань) (образцы орнаментов татарского и русского народа, дидактические, подвижные игры).
5. Художественная литература на родном, русском языке, содержание которой соответствует возрастным особенностям детей.	5. Художественная литература на русском, татарском языке, содержание которой соответствует возрастным особенностям детей. (перевод татарских народных сказок и произведений татарских писателей).
6. Иллюстрации к татарским, русским	6. Иллюстрации к татарским, русским

народным сказкам и произведениям писателей.	народным сказкам и произведениям писателей.
7. Портреты татарских детских писателей по программе: Г. Тукай, А. Алиш, М. Джалиль и т.д.	7. Портрет Г. Тукая.
8. Образцы, шаблоны, трафареты татарских национальных орнаментов - 3 элемента: - тюльпан – лалә - лист – яфрак - колокольчик – кыңгырау.	8. Образцы, шаблоны, трафареты татарских национальных орнаментов 3 элемента: - тюльпан – лалә - лист – яфрак - колокольчик – кыңгырау.
9. Дидактические игры по ознакомлению с элементами татарского орнамента (3 игры).	9. Дидактические игры по ознакомлению с элементами татарского орнамента (3 игры), например: 1. «Составь узор на салфетке» 2. «Найди пару» (орнаменты домино) 3. «Найди и назови» (орнамент).
10. Образцы (шаблоны, трафареты) русских национальных орнаментов - 3 элемента. Дидактические игры по ознакомлению с элементами русского орнамента (3 игры).	10. Образцы (шаблоны, трафареты) русских национальных орнаментов - 3 элемента. Дидактические игры по ознакомлению с элементами русского орнамента (3 игры).
Закрепление пройденного материала УМК	
Материалы по обучению детей татарской национальности родному языку – УМК для детей 4-5 лет “Туган телдә сөйләшәбез” (Говорим на родном языке), Хазратова Ф.В., Шарафутдинова З.Г., Хабибуллина И. Җ.	**Материалы по обучению русскоязычных детей татарскому языку – УМК для детей 4-5 лет “Татарча сөйләшәбез” (Говорим по-татарски), Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р. С.и др.**
1. CD – диск «Туган телдә сөйләшәбез» 4-5 лет.	1. CD – диск «Татарча сөйләшәбез» к проекту «Минем өем» - «Мой дом».
2. Иллюстрации, картины к УМК «Туган телдә сөйләшәбез».	2. Предметные картины к проекту «Минем өем» - «Мой дом».
3. Дидактические, настольные, словесные, ИКТ- игры (разработанные педагогами) по УМК «Туган телдә сөйләшәбез».	3. Дидактические, настольные, словесные, ИКТ- игры (разработанные педагогами) к проекту «Минем өем» - «Мой дом».
	4. Анимационные сюжеты к проекту «Минем өем» - «Мой дом».
Материалы по обучению детей татарской национальности русскому языку – УМК для детей 4-5 лет “Изучаем русский язык” Гаффарова С.М.	

1. Иллюстрации, картины к УМК «Изучаем русский язык».	
2. Дидактические, словесные, ИКТ- игры (разработанные педагогами) по УМК «Изучаем русский язык»..	
Материалы для обеспечения современного уровня организации обучения детей дошкольного возраста государственным языкам РТ и ознакомления с культурой народов Поволжья	
1. Вновь созданные мультфильмы объединения « Татармультфильм». 2. Мультфильмы, созданные по произведениям Габдуллы Тукая. 3. Мультипликационные фильмы студии «Союзмультфильм» на татарском языке (в 5-х частях). 4. DVD, CD – материалы, поступившие с Министерства РТ. 5. Материалы телепередачи канала ТНВ «Әкият иләндә» – «В мире сказок» созданный для детей дошкольного возраста в целях обучения детей разговорной речи.	
На официальном сайте МИНИСТЕРСТВА ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ http://mon.tatarstan.ru/ в разделе «Дошкольное образование» размещены новые материалы по обучению детей двум государственным языкам в дошкольных образовательных учреждениях.	

Старшие группы (5-6 лет)

Группы с обучением и воспитанием на татарском языке	Группы с обучением и воспитанием на русском языке
Ознакомление с культурой народов Поволжья (этнокультурное региональное составляющее)	
1. Символика РФ и РТ (герб, флаг). Информационный и фотоматериал.	1. Символика РФ и РТ (герб, флаг). Информационный и фотоматериал.
2.Куклы в татарской и русской национальной одежде (мальчик и девочка).	2.Куклы в татарской и русской национальной одежде (мальчик и девочка).
3. Информационный и наглядный материал о родном городе (альбом, книги, набор открыток, 5-6 иллюстраций в формате А–4, информация к ним).	3. Информационный и наглядный материал о родном городе (альбом, книги, набор открыток, 5-6 иллюстраций в формате А – 4 информация к ним).
4. Информационный и фотоматериал о столице РТ г. Казани.	4. Информационный и фотоматериал о столице РТ г. Казани.
5. Информационный и наглядный материал о РТ (4-х городов, животный, растительный мир).	5. Информационный и наглядный материал о РТ (города-4, животный, растительный мир).
6. Информационный материал о России, Башкортостане, Чувашии: (образцы орнаментов для изобразительной деятельности, дидактические игры, подвижные игры народов РТ)	6. Информационный материал о Татарстане, России, Башкортостане, Чувашии: (образцы орнаментов для изобразительной деятельности, дидактические, подвижные игры народов РТ)
7. Портреты Г. Тукая, татарских писателей, их произведения (по программе), татарские, русские народные сказки.	7. Портреты Г. Тукая, татарских писателей, перевод их произведений и татарские народные сказки.
8. Образцы татарских национальных орнаментов 5 элементов:	8. Образцы татарских национальных орнаментов 5 элементов:

- тюльпан – лалә - лист – яфрак - колокольчик – кыңгырау - гвоздика – канәфер чәчәге - трехлистник - өч яфрак	- тюльпан – лалә - лист – яфрак - колокольчик – кыңгырау - гвоздика – канәфер чәчәге - трехлистник - өч яфрак
9. Дидактические игры по ознакомлению с татарскими национальными орнаментами (4 игры).	9. Дидактические игры по ознакомлению с татарскими национальными орнаментами (4 игры), например: 1. «Составь узор» (на блюдце, чашке). 2. «Найди пару» (орнаменты домино). 3. «Найди и назови» (орнамент). 4. «Укрась тюбетейку и калфак).
Закрепление пройденного материала УМК	
Материалы по обучению детей татарской национальности родному языку – УМК для детей 5-6 лет “Туган телдә сөйләшәбез” (Говорим на родном языке), Хазратова Ф.В., Шарафутдинова З.Г., Хабибуллина И. Җ.	**Материалы по обучению русскоязычных детей татарскому языку – УМК для детей 5-6 лет “Татарча сөйләшәбез” (Говорим по-татарски), Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р. С.и др.**
1. CD – диск «Туган телдә сөйләшәбез» 5-6 лет.	1. CD – диск «Татарча сөйләшәбез», к проекту «Уйный – уйный үсәбез» - «Играя растём».
2. Иллюстрации, картины к УМК «Туган телдә сөйләшәбез».	2. Предметные картины к проекту «Уйный – уйный үсәбез» - «Играя растём».
3. Дидактические, словесные, ИКТ- игры (разработанные педагогами) по УМК «Туган телдә сөйләшәбез».	3. Дидактические, настольные, словесные, ИКТ- игры (разработанные педагогами) к проекту «Уйный – уйный үсәбез» - «Играя растём».
Материалы по обучению детей татарской национальности русскому языку – УМК для детей 5-6 лет “Изучаем русский язык” Гаффарова С.М.	4. Анимационные сюжеты к проекту «Уйный – уйный үсәбез» - «Играя растём».
1. Иллюстрации, картины к УМК «Изучаем русский язык»..	
2. Дидактические, настольные, словесные, ИКТ- игры (разработанные педагогами) по УМК «Изучаем русский язык».	
Дополнительный материал для обеспечения современного уровня организации обучения детей дошкольного возраста государственным языкам РТ и ознакомления с культурой народов Поволжья	
1. Вновь созданные мультфильмы объединения « Татармультфильм». 2. Мультфильмы, созданные по произведениям Габдуллы Тукая. 3. Мультипликационные фильмы студии «Союзмультфильм» на татарском языке (в 5-х частях). 4. DVD, CD – материалы, поступившие с Министерства РТ. 5. Материалы телепередачи канала ТНВ «Әкият илендә» – «В мире сказок» созданный для детей дошкольного возраста в целях обучения детей разговорной речи.	
На официальном сайте МИНИСТЕРСТВА ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ http://mon.tatarstan.ru/ в разделе «Дошкольное образование» размещены новые материалы по обучению детей двум государственным языкам в дошкольных	

образовательных учреждениях.

Подготовительные группы(6-7 лет)

Группы с обучением и воспитанием на татарском языке	**Группы с обучением и воспитанием на русском языке**
Ознакомление с культурой народов Поволжья (этнокультурное региональное составляющее)	
1. Символика РФ и РТ (герб, флаг).	1. Символика РФ и РТ (герб, флаг).
2. Портрет Президента РФ и РТ (в папке).	2. Портрет Президента РФ и РТ (в папке).
3.Куклы в татарской и русской национальной одежде (мальчик и девочка).	3.Куклы в татарской и русской национальной одежде (мальчик и девочка).
4. Информационный и наглядный материал о родном городе (альбом, книги, набор открыток, иллюстрации).	4. Информационный и наглядный материал о родном городе (альбом, книги, набор открыток, иллюстрации).
5. Информационный и наглядный материал о столице РТ г. Казани.	5. Информационный и наглядный материал о столице РТ г. Казани.
6. Информационный и наглядный материал о РТ (города-5, их достопримечательности, животный и природный мир).	6. Информационный и наглядный материал о РТ (города-5, их достопримечательности, животный и природный мир).
7. Информационный и наглядный материал о России, Башкортостане, Чувашии, Удмуртии, Мари-Эл, Мордовия: (образцы орнаментов для изобразительной деятельности, дидактические игры, подвижные игры народов РТ)	7. Информационный и наглядный материал о Татарстане, России, Башкортостане, Чувашии, Удмуртии, Мари-Эл, Мордовия: (образцы орнаментов для изобразительной деятельности, дидактические, подвижные игры народов РТ)
8. Портреты татарских писателей, их произведения (по программе). Татарские народные сказки.	8. Портреты татарских писателей, их произведения - перевод. Татарские народные сказки.
9. Материал о композиторах, художниках РТ, их репродукции.	9. Материал о композиторах, художниках РТ, их репродукции.
10. Материал по декоративно-прикладному искусству татар (7 элементов орнамента: - тюльпан – лалә - лист – яфрак - колокольчик – кыңгырау - гвоздика – канәфер чәчәге - трехлистник - өч яфрак - пион - чалмабаш, - шиповник – гөлҗимеш; - зигзаг – борма, Кружева – челтәрбаш; (Кожа, украшения, керамика, вышивка).	10.Образцы татарских национальных орнаментов (7 элементов орнамента: - тюльпан – лалә - лист – яфрак - колокольчик – кыңгырау - гвоздика – канәфер чәчәге - трехлистник - өч яфрак - пион - чалмабаш, - шиповник – гөлҗимеш;
11. Дидактические игры по ознакомлению с татарскими национальными орнаментами (4 игры).	11. Дидактические игры по ознакомлению с татарскими национальными орнаментами (4 игры), например: 1. «Составь узор» (на полотенце, салфетке, блюдце, кувшине и т. д.) 2. «Найди пару» (орнамент – домино). 3. «Найди и назови» (орнамент). 4.«Укрась одежду» (тюбетейку, калфак, ичиги, камзол, фартук).
Закрепление пройденного материала УМК	

Материалы по обучению детей татарской национальности родному языку – УМК для детей 5-6 лет “Туган телдә сөйләшәбез” (Говорим на родном языке), Хазратова Ф.В., Шарафутдинова З.Г., Хабибуллина И. Җ.	**Материалы по обучению русскоязычных детей татарскому языку – УМК для детей 6-7 лет “Татарча сөйләшәбез” (Говорим по-татарски), Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р. С.и др.**
1. CD – диск «Туган телдә сөйләшәбез» 5-6 лет.	1. CD – диск «Татарча сөйләшәбез», к проекту «Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар» - «Мы теперь уже большие – в школу ведут дороги».
2. Иллюстрации, картины к УМК «Туган телдә сөйләшәбез».	2. Предметные картины к проекту «Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар» - «Мы теперь уже большие – в школу ведут дороги».
3. Дидактические, словесные, ИКТ- игры (разработанные педагогами) по УМК «Туган телдә сөйләшәбез».	3. Дидактические, настольные, словесные, ИКТ- игры (разработанные педагогами) к проекту «Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар» - «Мы теперь уже большие – в школу ведут дороги».
Материалы по обучению детей татарской национальности русскому языку – УМК для детей 6-7 лет “Изучаем русский язык” Гаффарова С.М.	4. Анимационные сюжеты к проекту «Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар» - «Мы теперь уже большие – в школу ведут дороги».
1. Иллюстрации, картины к УМК «Изучаем русский язык».	
2. Дидактические, настольные, словесные, ИКТ- игры (разработанные педагогами) по УМК «Изучаем русский язык».	
Материалы для обеспечения современного уровня организации обучения детей дошкольного возраста государственным языкам РТ и ознакомления с культурой народов Поволжья	
1. Вновь созданные мультфильмы объединения « Татармультфильм». 2. Мультфильмы, созданные по произведениям Габдуллы Тукая. 3. Мультипликационные фильмы студии «Союзмультфильм» на татарском языке (в 5-х частях). 4. DVD, CD – материалы, поступившие с Министерства РТ. 5. Материалы телепередачи канала ТНВ «Әкият илендә» – «В мире сказок» созданный для детей дошкольного возраста в целях обучения детей разговорной речи.	
На официальном сайте МИНИСТЕРСТВА ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ http://mon.tatarstan.ru/ в разделе «Дошкольное образование» размещены материалы по обучению детей двум государственным языкам в дошкольных образовательных учреждениях.	

3.2.Программно-методическое обеспечение

- ЗариповаЗ.М., Кидрячева Р.Г., Камалова А.И. Планирование деятельности по обучению дошкольников татарскому языку. Методическое пособие..- Казань: Татарское республиканское издательство “ХЭТЕР”, 2018.
- Хазратова Ф.В. “Туган телдә сөйләшәбез”. Балалар бакчасында татар телендә тәрбия һәм белем бирү (беренче кече яшьтәгеләр төркеме): тәрбиячеләр өчен методик кулланма. - Казан: Татар. кит. нәшрияты, 2012.

- Хазратова Ф.В. “Туган телдә сөйләшәбез”. Балалар бакчасында татар телендә тәрбия һәм белем бирү (беренче кече яшьтәгеләр төркеме): тәрбиячеләр өчен методик кулланма. - Казан: Татар. кит. нәшрияты, 2013.
- Хазратова Ф.В. “Туган телдә сөйләшәбез”. Балалар бакчасында татар телендә тәрбия һәм белем бирү (уртанчылар төркеме): тәрбиячеләр өчен методик кулланма. - Казан: Татар. кит. нәшрияты, 2013.
- Хазратова Ф.В. “Туган телдә сөйләшәбез”. Балалар бакчасында татар телендә тәрбия һәм белем бирү (5-7 яшьтәгеләр төркеме): тәрбиячеләр өчен методик кулланма. - Казан: Татар. кит. нәшрияты, 2012
- Зиннәтова Р.М. Сурәтләү һәм кору эшчәнлеге (зурлар төркеме): мәктәпкәчә белем бирү оешмалары өчен методик улланма.-Казан: Татар.кит.нәшр., 2016
- Нәбиуллина Г.Ә, Гыйләҗева Л.Г., Камалова В.М. Татар телендә чөйләм үстерү. Казан: Татар.кит.нәшр., 2016
- Шәрәфетдинова З.Г., Хәбибуллина И.Җ., Хәзрәтова Ф.В. Математикага өйрәнәбез. Казан: Татар.кит.нәшр., 2016
- Гарипова Н.Г., Әхмәтова Р.С., Хәсәнова Ф.М. Әйләнә-тирә белән танышу. Казан: Татар.кит.нәшр., 2016

3.3 Расписание ОД

Атна көннәре/Дни недели Группалар/ Группы	**Дүшәмбе/ Понедельник**	**Сишәмбе/ Вторник**	**Чәршәмбе/ Среда**	**Пәнҗешәмбе/ Четверг**	**Җомга/ Пятница**
4-төркем/ гр.№4; зурлар/старш		9.00-9.25 9.35-10.00		9.00-9.25 9.35-10.00	
5-төркем/ гр.№5 мәкт.әз./подг.		10.00-10.30 10.40-11.10		10.00-10.30 10.40-11.10	
6-төркем/ гр.№6 зурлар/старш.			9.00-9.25 9.35-10.00		9.00-9.25 9.35-10.00

3.4 Циклограмма воспитателя по обучению татарскому языку Гатауллиной Гульнары Равиловны на 2022-2023 год
Татар (ана) теле тәрбиячесе Гатауллина Гөлнара Равиловнаның 2022-2023 елга эш графигы

Дни недели	**Время**	**Форма работы**	**Группы**
Понедельник	8.00-8.30	Беседа, повторение изученных слов.	5 гр.
	8.30-9.00	Дидактические игры (диалоги)	2 гр.
	9.00-9.30	Дидактические игры (диалоги)	4 гр.
	9.30-9.50	ОД с детьми (в режиме)	6 гр.
	9.50-9.55	Проветривание кабинета	
	9.55-10.25	Беседа с детьми (подготовка к прогулке)	5 гр.
	10.25-10.55	Беседа, подвижные игры на прогулке	2 гр.
	10.55-11.20	Беседа, подвижные игры на прогулке	4 гр.
	11.20-12.00	ОД с детьми (в режиме)	3 гр
	12.00-12.30	Обеденный перерыв	

	12.30-13.30	Взаимодействие с логопедом	
	13.30-15.00	Работа с воспитат. второй мл. группы	
	15.00-15.42	Беседа с детьми (подъем, процед.) (в режиме)	1 гр
Вторник	8.00-8.30	Беседа, повторение изученных слов.	6 гр
	8.30-8.55	Беседа, повторение изученных слов.	5 гр.
	8.55-9.00	Проветривание кабинета	
	9.00-9.25	ОД с детьми	4 гр.
	9.25-9.35	Проветривание кабинета	
	9.35-10.00	ОД с детьми	4 гр.
	10.00-10.30	ОД с детьми	5 гр.
	10.30-10.40	Проветривание кабинета	
	10.40-11.10	ОД с детьми	5 гр.
	11.10-11.30	Беседа с детьми на прогулке	6 гр.
	11.30-11.55	Беседа, подвижные игры на прогулке	2 гр.
	12.00-12.30	Обеденный перерыв	
	12.30-13.30	Работа с воспитателями средних групп	
	13.30-15.15	Взаимодействие с музыкальным руководителем	
	15.15-15.42	ОД с детьми (в режиме)	2 гр
Среда	8.00-8.30	Беседа, повторение изученных слов.	5 гр.
	8.30-9.00	Дидактические игры с детьми	4 гр.
	9.00-9.25	ОД с детьми	6 гр.
	9.25-9.35	Проветривание кабинета	
	9.35-10.00	ОД с детьми	6 гр.
	10.00-10.20	Беседа с детьми (подготовка к прогулке)	2 гр.
	10.20-10.45	Беседа, подвижные игры на прогулке	3 гр.
	10.45-11.05	Музыкально-хороводные игры на свежем воздухе (в режиме)	1 гр.
	11.05-11.30	Беседа, подвижные игры на прогулке	5 гр.
	11.30-12.00	ОД с детьми (в режиме)	4 гр.
	12.00-12.30	Обеденный перерыв	
	12.30-15.10	Работа с воспитат. средних групп	
	15.10.-15.42	ОД с детьми (в режиме)	3 гр.
Четверг	8.00-8.30	Беседа, повторение изученных слов.	6 гр
	8.30-9.00	Дидактические игры с детьми	2 гр
	9.00-9.25	ОД с детьми	4 гр
	9.25-9.35	Проветривание кабинета	
	9.35-10.10	ОД с детьми	4 гр
	10.10-10.20	Театральные игры с детьми	3 гр.
	10.20-10.40	Беседа с детьми (подготовка к	6 гр

		прогулке)	
	10.40-11.00	Беседа, подвижные игры на прогулке	5 гр
	11.00-11.20	Беседа, подвижные игры на прогулке	4 гр
	11.20-11-40	Беседа, подвижные игры на прогулке	6 гр
	11.40-12.00	Беседа, подвижные игры на прогулке	2 гр
	12.00-12.30	Обеденный перерыв	
	12.30-13.30	Работа с воспитателем подготовительной группы	
	13.30-14.15	Работа с воспитателями средних групп	
	14.15-15.15	Работа с воспитателями младших групп	
	15.15-15.42	ОД (в режиме)	3 гр.
Пятница	8.00-8.30	Беседа, повторение изученных слов.	
	8.30-9.00	Дидактические игры с детьми	
	9.00-9.25	ОД с детьми	6 гр.
	9.25-9.35	Проветривание кабинета	
	9.35-10.00	ОД с детьми	6 гр.
	10.00-10.20	Беседа с детьми (подготовка к прогулке)	2 гр.
	10.20-10.45	Беседа, подвижные игры на прогулке	3 гр.
	10.45-11.00	Музыкально-хороводные игры на свежем воздухе (в режиме)	1 гр.
	11.00-11.15	ОД с детьми (в режиме)	2 гр.
	11.15-11.30	ОД с детьми (в режиме)	3 гр.
	11.30-11.50	ОД с детьми (в режиме)	5 гр.
	11.45-12.00	Проветривание кабинета	
	12.00-12.30	Обеденный перерыв	
	12.30-15.15	Работа с воспитат. младшей группы	
	15.15.-15.42	ОД с детьми (в режиме)	1 гр.

3.5. Сведения о национальном составе детей на 2022-2023 учебный год

№гр	Всего	Тат.	Рус.	Смеш.	Прочие
1	16	9	4	3	**-**
2	29	14	8	6	1
3	29	12	8	7	2
4	30	13	6	11	-
5	31	13	10	7	1
6	28	9	14	5	-
Всего	**163**	**70**	**50**	**39**	**4**

3.6. Используемая литература:

Борhанова Р. А., Юсупов Ф. Ф. Балалар бакчасында татар теле өйрәтү программасы. Татарстан Республикасы Мәгариф министрлыгы тарафыннан расланган. – Казан: РИЦ «Школа», 2004.

Л. С. Выготский, П. Я. Гальперин, В. В. Давыдов, Е. А. Пассов “Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению”. - Москва, 1989.

З.М.Зарипова, Р.Г.Кыйдрәчева, Л.Ә.Шәрипова. Рус балаларына татар теле өйрәтүпрограммасы. Казан , 2011

Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Камалова А.И., Сафина А.Ю., Усманова Р.М., Габдрафикова Л.Д., Халикова Т.М. «Планирование деятельности по обучению дошкольников татарскому языку». Казан, «Хәтер”, 2018.

В данном документе пронумеровано,
прошнуровано и скреплено печатью
_________________ 68 листов
Заведующий МАДОУ
_______________ Р.Ш. Дорофеева